

Festiwal Góry Literatury

7–16 lipca 2023

Fundacja
Olgi Tokarczuk

Festiwal
Góry Literatury

Dziewiąta edycja Festiwalu Góry Literatury potrwa od 7 do 16 lipca 2023 roku i odbędzie się w rekordowej w swojej historii liczbie lokalizacji. Spotkamy się z Państwem w 20 miejscach Nowej Rudy, Ludwikowic Kłodzkich, Kłodzka, Radkowa, Sokołowska, na Zamku Sarny w Ścinawce Górnej, na górze Guzowatej, w Dzikowcu, Wałbrzychu, Świdnicy oraz pałacu w Krobielowicach.

Zachęcenie Państwa tłumnym udziałem w zeszłorocznej edycji, w tym roku proponujemy ponad 130 wydarzeń, w których weźmie udział niemal 200 gości.

Najważniejszą inspiracją tegorocznego Festiwalu są słowa naszej Fundatorki: *Jestem przekonana (...), że istota ludzka jest w gruncie rzeczy drobnym jedynie elementem natury, a jej zachłanność, chciwość, bezwzględność i przekonanie o wyjątkowości pośród innych stworzeń jest dziwaczną, kosmiczną pomyłką. Konkwista, której poddajemy naturę, a która doprowadziła już do zagłady setek gatunków zwierząt, do zabetonowania ogromnej powierzchni globu, do katastrofy klimatycznej, do stanu świata, w którym już umieramy z powodu smogu (...), a niedługo zaczniemy z braku wody i z powodu zabójczych temperatur, jest największą zbrodnią człowieka. Dokonujemy ją bowiem na organizmach żywych (za takie uważam wszystko, co nas otacza, nawet krajobraz), na zwierzętach, drzewach, całej przyrodzie, również nieożywionej, zabijając ją bezmyślnie i popełniając tym samym zbiorowe samobójstwo szaleńców.*

Kultura od dawna upomina się o naturę. Ale chyba zbyt nieśmiało, a przecież od dawna wiemy, że nie jest żadną jej antytezą. Wiemy także, że nie jest tą lepszą, mądrzejszą, ucywilizowaną wersją natury. Już czas, by w sposób bardziej zdecydowany stanęła w obronie swojej niszczonej przez człowieka siostry. By spłaciła (...) nasz i swój dług wobec przyrody. Aby w transdyscyplinarnych formach obie – kultura i natura – zaczęły się sobie przyglądać baczniej, rozumieć lepiej, pomagać sobie nawzajem. Wspólnie kreować pytania o rzeczywistość i nie-rzeczywistość, i wspólnie spróbować na nie odpowiadać.

Uważamy także, że kultura nie tylko jest jedną z najważniejszych aktywności człowieka, potrafiących odślonić i zdekonstruować groteskowe i karykaturalne mechanizmy działania władzy i ich możliwe konsekwencje, lecz także, a może przede wszystkim, potrafi demitologizować i ujawniać skalę manipulacji społecznych, obnażać mechanizmy propagandy, pokazywać metody inżynierii społecznej. Rok 2022 i początek 2023 upłynął w Polsce pod znakiem napaści Rosji na Ukrainę (co będzie miało również trudne do wyobrażenia dzisiaj skutki klimatyczne), kontynuacji haniebnego procederu siłowego zwracania uchodźców z Bliskiego Wschodu na granicy polsko-białoruskiej na teren Białorusi i największej katastrofy ekologicznej w historii Polski – zatrucia rzeki Odry. Wszystkie te wydarzenia mają swoje źródła w decyzjach politycznych, dlatego edukacja obywatelska, sprzeciw wobec narastającego autorytaryzmu, walka z wykluczeniami, podnoszenie kompetencji mieszkańców i ich aktywizacja w zakresie obrony demokracji mają również fundamentalne znaczenie w długofalowym myśleniu o ekologii. Tych tematów nie mogło zabraknąć na tegorocznym Festiwalu.

Zaplanowaliśmy koncerty 10 wykonawców, zagrają: Maria Peszek, Nosowska, Kazik, Voo Voo, Me and That Man, Renata Przemyk, Dobra Czocho, Dr Misio, Kosy, Andrzej Sosnowski & Chain Smokers.

Obejrzymy retrospektywę filmów Jerzego Skolimowskiego i porozmawiamy z reżyserem. W paśmie filmowym przedstawimy także produkcje Marcina Giżyckiego i Ewy Ewart.

Posłuchamy dialogów z *Empuzjonu* w interpretacji Arkadiusza Jakubika, Jana Peszka, Macieja Stuhra i Roberta Więckiewicza z gościnnym udziałem Olgi Tokarczuk.

Podyskutujemy o najważniejszych zagrożeniach i wyzwaniach współczesności między innymi z Marianem Turskim, Olgą Tokarczuk, Michałem Hellerem, Markiem Abramowiczem, Magdaleną Środą, Adamem Bodnarem, Ewą Woźniak, Krzysztofem Meissnerem, Janem Woleńskim, Ewą Domańską i Halszką Witkowską.

Najwięcej, co zrozumiacie, będzie książek. Na Festiwalu spotkają Państwo ponad 80 pisarek i pisarzy. Porozmawiamy między innymi z Ryszardem Krynickim, Joanną Bator, Mariuszem Szczygłem, Weroniką Murek, Wojciechem Tochmanem, Yael Neeman, Ingą Iwasiów, Mikołajem Grynbergiem, Agnieszką Szpilą, Andrzejem Stasiukiem, Julią Fiedorcuk i Katarzyną Bondą. Na Małych Górach Literatury – paśmie przygotowanym dla dzieci i młodzieży – spotkamy się z Adamem Wajrakiem, Tomaszem Samojlikiem, Barbarą Sadurską, Dionisiosem Stursem, Karoliną Lewestam i Michałem Rusinkiem.

Zaprosimy też Państwa na kilkanaście wystaw, w tym Wandy Czełkowskiej, Ewy Mańkowskiej *Krajobraz jako Ktoś*, #PatrzącCzujęRysuję i wielu artystów związanych z projektem *Green Art Jaga Hupało* w dialogu z artystami. *Sztuka Natury – Natura Sztuki*.

Spotkania z autorkami i autorami poprowadzą między innymi Katarzyna Kasia, Eliza Kącka, Michał Nogaś, Olga Wróbel, Amelia Sarnowska, Maciej Robert i Magdalena Rabizo-Birek.

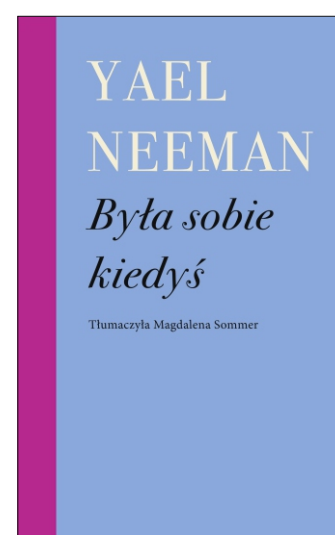
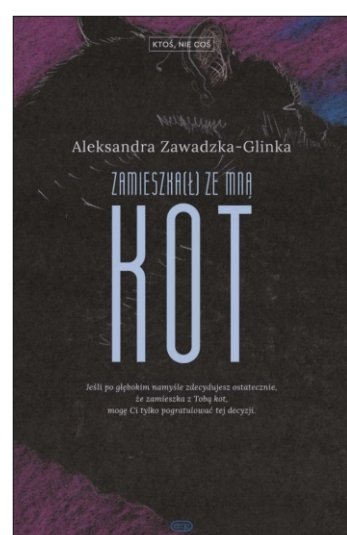
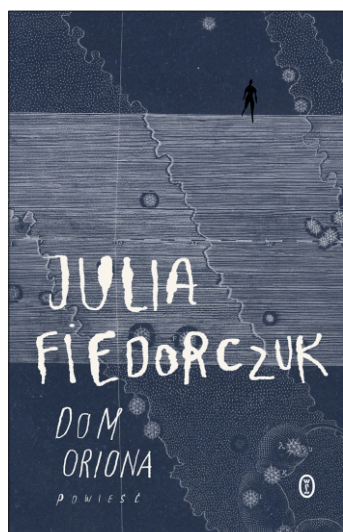
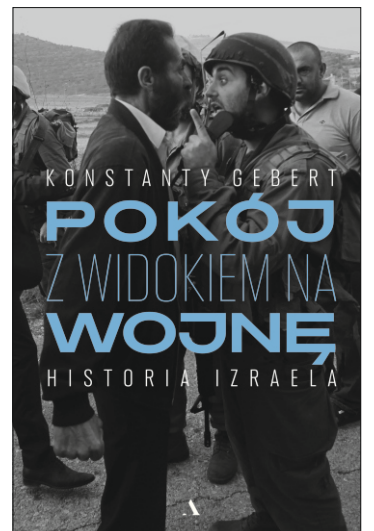
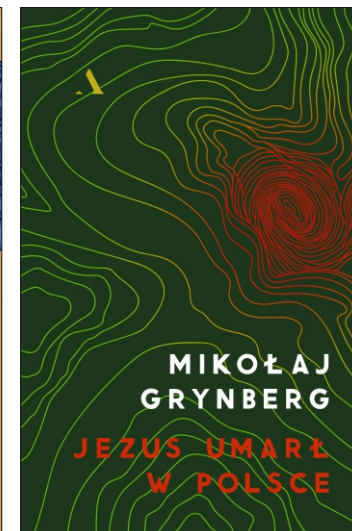
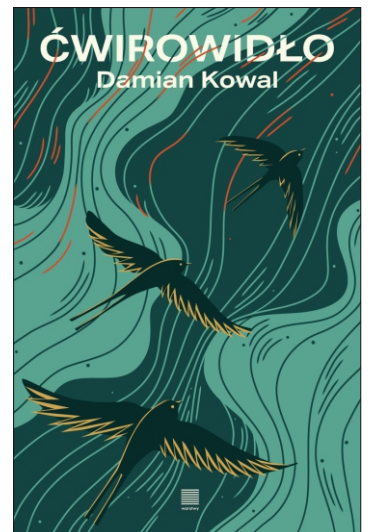
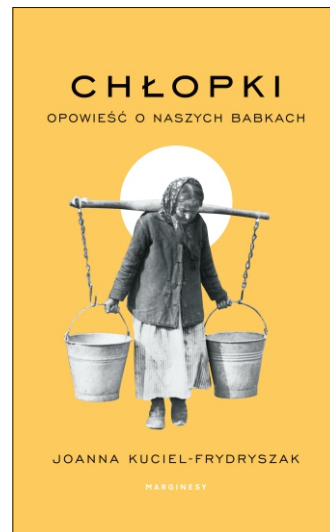
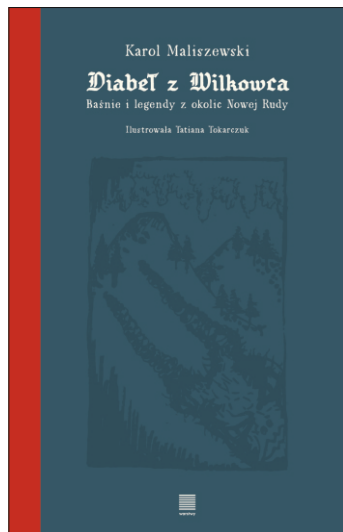
Prężnie rozwija się nasz Latający Uniwersytet Ludowy, pasmo edukacyjne Festiwalu. W tym roku przygotowaliśmy 19 warsztatów i seminariów. Będą Państwo mogli między innymi pospacerować z Urszulą Zajączkowską, czytając z lasu, mchu i drzew, pojeździć na rowerach i fotografować z Filipem Springerem czy uczyć się stawiania w obronie zwierząt z Karoliną Kuszlewicz. Oczywiście nie zabraknie również stałych seminariów Edwina Bendyka i Magdaleny Środy. Ten rozwój Latającego Uniwersytetu Ludowego nie jest przypadkowy. Od dawna dostrzegamy potrzebę większej edukacji pozaszkolnej. Od kilku lat oficjalna edukacja staje się w Polsce narzędziem realizacji ultrakonserwatywnych celów władzy. Polska szkoła – począwszy od radykalnej zmiany kanonu lektur, na nowej polityce historycznej skończywszy – przekształca się w miejsce indoktrynacji, wykluczania mniejszości narodowych, pogłębia i polaryzuje podziały społeczne, unika rozmowy i cenzuruje dyskusje o mniejszościach seksualnych, ochronie przyrody, katastrofie ekologicznej, przemocy religijnej i państwowej, płynnej tożsamości, praworządności i wielu innych, naruszając fundamenty wolności i demokracji, krzując w zamian idee autorytarne, nacjonalistyczne, ksenofobiczne czy homofobiczne. Radykalny wzrost prób samobójczych wśród młodzieży jest także wynikiem „kneblowania” niewygodnych dla zideologizowanej władzy tematów w szkołach i mediach, ukazywania i podkreślania ich nienaturalności i sprzeczności z „tradycyjnymi” polskimi wartościami i nauką kościoła katolickiego, administracyjnego kastrowania form pomocowych.

Nasz Festiwal powstał w 2015 roku z inicjatywy Olgi Tokarczuk. Pisarka mieszkająca w okolicach Nowej Rudy zainicjowała wyjątkowe wydarzenie literacko-społeczne, którego głównymi celami były i pozostają: aktywizowanie kulturalne i obywatelskie mieszkańców, edukacja kulturalna, diagnozy i dyskusje na temat ekologii, równości praw, tożsamości, praworządności, wolności słowa, niemieckiego, czeskiego i polskiego dziedzictwa kulturowego, współpracy transgranicznej i zrównoważonego rozwoju regionu poprzez kulturę. Tegoroczna, dziewiąta edycja jest największą z dotychczasowych, a tym samym Festiwal Góry Literatury staje się największym festiwalem literacko-społecznym w Polsce i jednym z najważniejszych w Europie.

Fundacja Olgi Tokarczuk powstała w marcu 2020 roku. Jesteśmy zatem dzieckiem urodzonym w pandemii, dorastającym w okresie wojny i niespotykanego od 30 lat w Polsce kryzysu społecznego i ekonomicznego. Dlatego też w naszym myśleniu o przyszłości pojawiają się elementy, które zdawały się niemożliwe przed marcem 2020 roku i lutym 2022. Zadajemy sobie więcej pytań o definicję „normalności”, inaczej rozumiemy stabilność, lepiej dostrzegamy zagrożenia natury globalnej i zastanawiamy się, jak reagować na nie lokalnie. Jako organizacja dorastająca w czasach nieprzewidywalnych i groźnych uczymy się elastyczności, szybkiej reakcji na zmieniające się potrzeby i uwarunkowania społeczne, polityczne i ekonomiczne. Ale nasze podstawowe cele i zadania, wyznaczone przez naszą Fundatorkę w statucie, pozostają niezmiennie.

Zespół Fundacji Olgi Tokarczuk

Książki, o których porozmawiamy na Festiwalu

Program Festiwalu

Sprzedaż biletów:
fundacjaolgitokarczuk.org/festiwal-gory-literatury/2023/

Zapisy na seminaria i warsztaty w ramach Latającego Uniwersytetu Ludowego:
lul@fundacjaolgitokarczuk.org

- Więcej informacji na:
- stronie Fundacji Olgi Tokarczuk:
fundacjaolgitokarczuk.org,
 - profilu Festiwalu na Facebooku:
facebook.com/FGL2023,
 - wydarzeniu na Facebooku:
facebook.com/events/555477256218288,
 - Instagramie:
instagram.com/festiwal.goryliteratury,
 - YouTubie Fundacji:
youtube.com/@FundacjaOlgiTokarczuk.

Większość wydarzeń będzie transmitowana. Więcej informacji na profilach Festiwalu.

7.07 (piątek)

ZAMEK SARNY

Zamek Sarny
Ścinawka Górna 40e

od 12.00 akcja edukacyjna Tour de Konstytucja
(współorganizator: Fundacja Kongres Obywatelskich Ruchów Demokratycznych)

III edycja Tour de Konstytucja jest kontynuacją obywatelskiej działalności edukacyjno-informacyjnej prowadzonej od dwóch lat przez Fundację Kongres Obywatelskich Ruchów Demokratycznych. Jej celami są przybliżanie istoty praworządności i zasad demokracji oraz zmotywowanie obywateli do udziału w wyborach. Obecna sytuacja polityczna oraz znaczące osłabienie demokracji w Polsce wymuszają zdecydowane działania obywatelskie.

Zamek Sarny
Ścinawka Górna 40e
obowiązuje całodzienny bilet

12.00 Otwarcie Festiwalu Góry Literatury 2023

12.30 pokaz instalacji *Strefa ukrytej przemocy*, Border Emergency Collective

Celem pracy Border Emergency Collective jest szczegółowa dokumentacja i rekonstrukcja indywidualnych historii, które wydarzyły się w pasie przygranicznym między Białorusią a Polską; pasie zwanym strefą śmierci. Dzięki wykorzystaniu metodologii i narzędzi badań śledczych o cyfrowym charakterze powstał materiał audiowizualny dokumentujący dwie historie osób – doświadczyły one przemocy i wywózek – tzw. *push-backów* – oraz łamania praw człowieka ze strony funkcjonariuszy państwa polskiego i białoruskiego. Cyfrowa rekonstrukcja w formie filmu przedstawia dowody zebrane w procesie badawczym z wykorzystaniem wywiadów przestrzennych, mapowania danych geolokalizacyjnych, materiałów audiowizualnych oraz rekonstrukcji 3D – dzięki tym dowodom uwidocznione zostały formy przemocy stosowanej przez funkcjonariuszy obu państw wobec migrantek i migrantów przekraczających granice w nieregularny sposób podczas kryzysu humanitarnego.

LINK DO FILMU

12.45 *Strefa ukrytej przemocy*. O sytuacji na granicy polsko-białoruskiej rozmawiają Katarzyna Czarnota, Anna Dąbrowska, Hanna Machińska i Przemysław Wielgosz
(współorganizator: Fundacja Kongres Obywatelskich Ruchów Demokratycznych)

Porozmawiamy nie tylko o współczesnych granicach, lecz także o tych, którzy te granice przepływają – lub ich nie przepływają. Porozmawiamy o roli sztucznych podziałów w świecie transgranicznym i kapitalistycznym oraz mediach, informacjach i idei pieniądza. Powiemy też o tym, co kryje się za militaryzacją państw przy jednoczesnej globalizacji. Zastanowimy się, czy wielokulturowość można ocalić w obliczu recydywy ksenofobii i etnicznych resentymentów. I czy w czasie narastającego kryzysu klimatycznego „twierdza Europa” – lub jej mniejsza odpowiedniczka: „twierdza Polska” – ma jakąkolwiek przyszłość?

14.00 Mikołaj Grynberg, *Jezus umarł w Polsce*.
Z autorem rozmawia Karolina Jaklewicz
(współorganizator: Wydawnictwo Agora)

Nie wszyscy byli odwrócenii. Zaczęło się od umownej linii na mapie, która dla wielu stała się linią życia i śmierci. W Puszczy Białowieskiej splątały się linie papilarne uciekających, pomagających i wykonujących rozkazy. Splątały się linie demokratyczne i autorytarne, łagodne linie empatii i ostre linie wydawanych komend. Splątały się linie przeznaczenia, linie rozpacz, nadziei, siły i niemocy. Mikołaj Grynberg dokumentuje ten splot, przyglądając się poszczególnym liniom. Rozmawia z niosącymi pomoc i pilnującymi linii granicznej. Rozmawia o liniach u kresu sił i liniach wciąż gotowych do działania, tworzy obraz nowego układu linii papilarnych, który zmienia nasze dłonie. Zajrzymy do ich wnętrza.

15.30 Jacek Dehnel, *Bruma*. Z autorem rozmawia Eliza Kącka

Bruma Jacka Dehnela to książka szczególna – zarówno w dorobku poety, jak i w literaturze polskiej ostatnich lat. Nie chodzi wyłącznie o silny udział spraw polityczno-społecznych, które jednak nie zmieniają tej poezji w wierszowaną publicystykę. Tytułowa „bruma” (jak podaje sam autor: zima, zimno lub przesilenie zimowe) mówi wiele o kondycji świata, człowieka, wreszcie – kondycji „ja” mówiącego do nas w tych wierszach i przez te wiersze (oraz prozy poetyckie). Jest ciemno, to nie ulega wątpliwości. Paradoksalnie w *Brumie* ciemność świata wyostreza widzenie, potęguje sugestywność obrazów, siłę słowa. I daje nadzieję, że wyjdziemy z mroku.

17.00 Karol Maliszewski, *Diabeł z Wilkowca*. Z autorem rozmawia Piotr Jakub Fereński
(współorganizator: Wydawnictwo Warstwy)

Dolny Śląsk, w tym zwłaszcza okolice Nowej Rudy, a więc region rozciągający się od Gór Stołowych na południu po Góry Sowie na północy, obfituje w opowieści, podania, legendy. Karol Maliszewski postanowił je zebrać i na nowo przedstawić, czego pierwszą odsłoną była wydana w 2021 roku książka *Czarownica nad Włodzicą*. Z pomocą ilustratorki Tatiany Tokarczuk pisarz powraca obecnie do tego tematu, publikując tom *Diabeł z Wilkowca*. Znajduje kolejne źródła i przekazy. Wiedzę i materiały czerpie w szczególności z niemieckojęzycznych dzieł wydanych pod koniec XIX i w pierwszych dekadach XX wieku. Twórcy książki – także za sprawą fantastycznych ilustracji – nie tylko wciągają czytelników w niezwykły świat baśni, lecz także poszerzają wiedzę o regionie i jego przeszłości. Zachęcają również wszystkich do własnych poszukiwań, do literackich oraz pieszych wędrówek i odkrywania dolnośląskich tajemnic.

18.30 *Odra jako osoba prawna*. Z Jerzym Bielukiem, Karoliną Kuszlewicz i Robertem Rientem rozmawia Kinga Dagmara Siadlak

Co oznacza nadanie rzekom statusu osoby prawnej? Jak wykorzystać przykład podobnych sytuacji w świecie i przełożyć je na polską rzeczywistość, uwzględniając obowiązujące w kraju prawo? Z jakimi problemami i zagadnieniami to się wiąże, jakie działania już zostały podjęte, a jakie jeszcze trzeba wykonać, żeby osiągnąć cel i uznać Odrę za osobę prawną?

20.00 *Wolne Sądy*. Rozmawiają: Maria Ejchart-Dubois, Sylwia Gregorczyk-Abram, Paulina Kieszkowska-Knapik i Michał Wawrykiewicz

Prawnicy i prawniczki z #wolnesądy to nie tylko grupa niezwykle zaangażowanych i skutecznych obrońców praworządności. To także dokumentaliści bezprawia, które powoli zabiera nam gwarancję życia w kraju, w którym przestrzega się demokratycznych standardów. #wolnesądy od lat uświadamiają nam, że w Polsce strażnicy konstytucji łamią ją nieustannie, a pojęcie „trójpodziału władzy” staje się fikcją i nic nieznaczącą frazą języka polityki, nie zaś fundamentem funkcjonowania państwa.

21.30 koncert: Maria Peszek

Koncert polskiej piosenkarki i aktorki, która od lat w swojej twórczości porusza tematy społecznie i politycznie niewygodne. W tekstach piosenek pisze o inności, wolności i szukaniu własnej drogi. Otwarcie wyraża swoje zdanie, a zaangażowaną postawą dodaje odwagi innym. Wydała pięć albumów studyjnych, z których ostatni to *Ave Maria*.

8.07 (sobota)

Centrum Łąkowa 1
ul. Łąkowa 1, Radków
obowiązują zapisy mailowe pod adresem lul@fundacjaolgitokarczuk.org, liczba miejsc ograniczona

Latający Uniwersytet Ludowy
9.00–12.00 seminarium: *Nieposłuszeństwo, opór, bunt – warsztaty z progresywności*. Prowadzi Magdalena Środa

ZAMEK SARNY

Zamek Sarny
Ścinawka Górna 40e
obowiązuje całodzienny bilet

12.00 *Krajobraz jako Ktoś*. Wernisaż wystawy Ewy Mańkowskiej

Krajobrazy malowane przez Ewę Mańkowską mają coś istotnie wspólnego z krajobrazem, o którym pisze Olga Tokarczuk w *Empuzjonie* – żyją.

12.30 Maria Peszek, *Naku *wiam zen*. Z autorką rozmawia Michał Nogaś.

Z gościnnym udziałem Jana Peszka

(współorganizator: Wydawnictwo Marginesy)

Książka, w której uchwycona została nieszablona i budująca relacja córki z ojcem, ale też relacja dwojga artystów, ludzi doświadczonych, a jednocześnie wrażliwych. Porozmawiamy z nimi o tym, jak do siebie mówić, jak zejść z barykady i nie poddać się, gdy w najtrudniejszym momencie pojawiają się problemy zdrowotne.

14.00 Joanna Bator, *Ucieczka niedźwiedzicy*. Z autorką rozmawia Eliza Kącka

Ucieczka niedźwiedzicy – najnowsza książka prozatorska Joanny Bator – to historia złożona z wielu opowieści. Porozmawiamy z pisarką o tym, co je łączy. I nie chodzi jedynie o spoiwo fabularne. Idzie o doświadczenie siebie i świata – raz wyzwalające, to znów krępujące, bolesne. Bator udowadnia (inaczej niż w *Ciemno, prawie noc*), że potrafi ewokować prawdziwą grozę. Nie tylko w wymiarze społecznym, ale i tym najbardziej podstawowym. Wie, jak pisać o lęku – i jak pisać lękiem. Sięga po niewytłumaczalne, eksperymentuje z dziwnością, a wszystko po to, by zapytać o wolność – jej granice, możliwości. I nie jest to jedyne z pytań podstawowych, które stawia nam ta książka.

15.30 *O prawach kobiet i pomocy ukraińskim uchodźczynom*. Rozmawiają

Saksońska Ministra ds. Sprawiedliwości, Demokracji, Europy i Równego

Traktowania Katja Meier i Katarzyna Kolenda-Zaleska

(współorganizator: Kraj Związkowy Saksonia)

Dla jednych czas niehumanitarnej walki, dla innych sprawdzian z człowieczeństwa. W chwili wybuchu wojny w Ukrainie wiele kwestii społecznych i politycznych zeszło na drugi plan. Nawet w tak krytycznej sytuacji nie można zapominać o tym, co do tej pory nam – kobietom – udało się wypracować, oraz o tym, że pomoc trzeba umieć dawać, a przyjmowanie jej nie jest niczym złym.

17.00 *Cancel culture – perspektywa prawna i społeczna*.

Z Michałem Bilewiczem i Adamem Bodnarem rozmawia Katarzyna Kasia

Czym jest *cancel culture*? Jakie mechanizmy działają w kulturze, która nieustannie podejmuje wysiłek renegocjowania własnej poprawności? Czy wykreślanie osób niemieszczących się w kanonach tego, co dopuszczalne, wynika z potrzeby ochrony grup marginalizowanych, poddawanych opresji, pozbawianych dostępu do dóbr wspólnych – w tym, co bardzo ważne, kultury? Jakie są konsekwencje prawne i społeczne wymazywania jednostek i grup? Czy można *cancel culture* traktować jako wreszcie obudzony i odpowiednio wzmocniony głos przeciwko dyskryminacji? A może mechanizm ten wymknął się spod kontroli i nikt nie może być pewien, kiedy zostanie postawiony po stronie opresorów?

18.30 *Cancel culture – perspektywa autocenzury*. Z Ingą Iwasiów, Wojciechem

Orlińskim, Magdaleną Środą i Krzysztofem Vargą rozmawia Amelia Sarnowska

W epoce nieustających i coraz dotkliwszych wyroków pozasądowych wydawanych w imieniu różnych grup społecznych w stosunku do ludzi czy instytucji formułujących swoje idee w sposób dla niektórych niedopuszczalny, w czasie wyjątkowego zatamowania często wykluczających się potrzeb i oczekiwań społecznych, wobec możliwości ich głośnego wyrażania w internecie, pojawia się uzasadnione pytanie o strategię autocenzury. Czy twórcy i twórczynie, nauczyciele i nauczycielki, instytucje i organizacje obawiają się wypowiedzi, które mogą narazić je na ostracyzm, a w konsekwencji na unieważnienie przez urażone środowiska lub jednostki? Czy boją się stać ofiarami kultury unieważnienia? Czy zaczynają się cenzurować, ograniczać, by nie stać się przedmiotem cancellingu?

20.00 *Męskie gadanie*. Dialogi z *Empuzjonu* czytają Arkadiusz Jakubik,

Jan Peszek, Maciej Stuhr oraz Robert Więckiewicz, ze specjalnym udziałem

Olgi Tokarczuk

(współorganizatorzy: Wydawnictwo Literackie i Powiat Kłodzki)

Zapraszamy na głośną lekturę swojej adaptacji *Empuzjonu*, przygotowanej przez Irka Grina. Jest to adaptacja wielopiętrowa i bardzo szczegółowa, gdyż – jak czytamy w powieści Noblistki – *Wszystkie mizoginistyczne poglądy na temat kobiet i ich miejsca w świecie są parafrazami tekstów następujących autorów: Aureliusz Augustyn, William S. Burroughs, Bernard z Cluny, Joseph Conrad, Charles Darwin, Émile Durkheim, Henry Fielding, Sigmund Freud, Henry Rider Haggard, Hezjod, Katon, Jack Kerouac, David Herbert Lawrence, Cesare Lombroso, William Somerset Maugham, John Milton, Friedrich Nietzsche, Publiusz Owidiusz Nazo, Platon, Ezra Pound, Jean Racine, François de La Rochefoucauld, Jean-Paul Sartre, Arthur Schopenhauer, William Shakespeare, August Strindberg, Jonathan Swift, Algernon Charles Swinburne, Symonides z Keos, Tertulian, Tomasz z Akwinu, Richard Wagner, Frank Wedekind, John Webster, Otto Weininger, William Butler Yeats*.

22.00 koncert: Me and That Man

Ciekawe spotkanie rocka, folku i country zorganizowane przez dwóch muzyków, którzy na pierwszy rzut oka pochodzą z innych światów – Adama „Nergala” Darskiego i Johna Portera. To, co niezaprzeczalnie ich łączy, to gitarowe brzmienia. Na scenie sprawdzają się od 2016 roku, bo to wtedy powstał Me and That Man.

NOWA RUDA

Galeria NOWA art space

ul. Kościelna 23a, Nowa Ruda

wstęp wolny, nie obowiązują wejściówki

16.00 wernisaż I. Green Art Jaga Hupało w dialogu z artystami. Sztuka Natury –

Natura Sztuki. Kurator: Barbara Siatkowska i Sylwia Krzemianowska

(współorganizator: NOWA art space)

9.07 (niedziela)

Centrum Łąkowa 1

ul. Łąkowa 1, Radków

Latający Uniwersytet Ludowy

obowiązują zapisy mailowe pod adresem lul@fundacjaolgitokarczuk.org, liczba miejsc ograniczona

9.00–12.00 seminarium: *Nieposłuszeństwo, opór, bunt – warsztaty*

z progresywności. Prowadzi Magdalena Środa

Radków

Latający Uniwersytet Ludowy

obowiązują zapisy mailowe pod adresem lul@fundacjaolgitokarczuk.org, liczba miejsc ograniczona

9.00–11.00 *Czytanie z lasu, mchu i drzew*.

Seminarium-spacer z Urszulą Zajączkowską

(współorganizator: Fundacja im. Heinricha Bölla)

ZAMEK SARNY

Zamek Sarny

Ścinawka Górna 40e

obowiązuje całodzienny bilet

12.00 *Nie bądź obojętny*. Z Marianem Turskim rozmawia Urszula Glensk

Marian Turski spopularyzował „jedenaste przykazanie” wymyślone przez Romana Kenta – *Nie bądź obojętny*. Przykazanie to stało się jednym z najczęściej cytowanych zdań ostatniej dekady. Podczas tego wyjątkowego spotkania oddamy głos Świadkowi Auschwitz, oddamy głos Człowiekowi, który widział.

13.30 *Wiara i nauka*. Z Markiem Abramowiczem i Michałem Hellerem

rozmawia Katarzyna Kasia

(współorganizator: Wydawnictwo Literackie)

Jednym z najbardziej rewolucyjnych gestów w historii myśli Zachodu było radykalne oddzielenie wiary od rozumu, dokonane w XIII wieku przez św. Tomasza z Akwinu. Wtedy oznaczało ono możliwość zaakceptowania fundamentalnej niewspółmierności tych dwóch porządków. Z wybitnymi uczonymi porozmawiamy o tym, jak to wygląda dzisiaj – czy postępujący proces sekularyzacji doprowadził do zmiany relacji między nauką i religią? Czy w racjonalnym świecie istnieje możliwość zachowania przestrzeni dla form duchowości wymykających się nie tylko rozumowi, ale i instytucjonalnym kościołom?

15.00 *Drzewa*. Z Izą Klementowską, Ewą Mańkowską i Urszulą Zajączkowską

rozmawia Irek Grin

Zaczynamy wreszcie rozumieć i postrzegać drzewa jako byty znacznie ważniejsze i nieporównanie bardziej skomplikowane, niż zwykliśmy dotychczas o nich myśleć. Wiemy już, że drzewa to nie tylko dające cień i tlen oraz przyjemność estetyczną produkty natury przeznaczone dla człowieka. Porozmawiamy o tym z Izą Klementowską, autorką książki *Cztery strony drzewa*, Ewą Mańkowską, redaktorką serii *Architektura jest najważniejsza*, w której ukazał się tom *Drzewa*, oraz Urszulą Zajączkowską, botaniczką i poetką.

16.15 *Cała siła, jaką czerpię na życie*. Z Olgą Górską, Kamilem Pasiecznikiem

i Michałem Safianikiem rozmawia Łukasz Mikołajewski

(współorganizatorzy: Ambasada Danii, Fundacja im. Heinricha Bölla)

Czym właściwie jest *coming out*? Kiedy się zaczyna, kiedy kończy – i czy kończy się w ogóle? O czym świadczy jego waga w autobiograficznych opowieściach osób LGBTQ+? Na te i inne pytania spróbuje odpowiedzieć troje osób autorskich, których teksty znalazły się w wydanej w ubiegłym roku tysiącstronicowej antologii queerowych pamiętników i relacji z Polski, w rozmowie ze współredaktorem tomu oraz publicznością.

17.45 *Feminatywy w polskim prawie*. Z Sylwią Gregorczyk-Abram,

Michałem Rusinkiem i Aliną Szeptycką rozmawia Irek Grin

(współorganizator: KRUK S.A.)

Wiele istotnych zmian społecznych zaczyna się od języka. Zastanowimy się, dlaczego zgodnie z polskim prawem i regulacjami dyrektorka musi być dyrektorem, adwokatka adwokatem, architektka architektem, a prezydentka prezydentem. Bo nie rozumiemy.

Rozmowa otwiera nową inicjatywę Fundacji Olgi Tokarczuk, która wraz z partnerami rozpocznie prace nad zmianami legislacyjnymi w polskim prawie. Działania te mają na celu umożliwienie posługiwania się żeńskimi formami w obiegu oficjalnym.

19.00 Agnieszka Szpila, *Octopussy. Opowiadania postporno*.

Z autorką na żywo i na antenie Radia Nowy Świat rozmawia Michał Nogaś

Agnieszka Szpila, przebojowa ekofeministka i kulturoznawczyni, pisze nie po to, by inni tylko czytali; pisze, by wywołać kontrowersje i przegonić tabu. Uprawianie literatury traktuje jak projekt społeczno-kulturowy, w dodatku niestroniący od politycznych kontekstów. Najnowszą książkę tworzy pięć opowiadań o końcu miłości romantycznej, końcu porno – a czy o końcu człowieka oderwanego od własnej seksualności również?

20.30 koncert: Kosy

Silna kobieca energia pochodząca z czterech silnych kobiecych głosów. Wokalistki wzięły na warsztat stare pieśni z Dolnego Śląska, aby w towarzystwie między innymi harmonium, liry korbowej, bębnów obręczowych, skrzypiec, altówki, sansuli i instrumentów perkusyjnych dać im nowe życie we współczesnych (d)uszach.

21.30 koncert: Renata Przemyk

Zaczęło się od Toma Waitsa, Talking Heads, Niny Hagen i Franka Zappy. To oni byli inspiracją na początku muzycznej drogi Renaty Przemyk – wokalistki i kompozytorki. Obecnie jej twórczość określa się między innymi mianem muzyki alternatywnej i poezji śpiewanej, w których pobrzmiewa wyraźna słowiańska nuta. Artystka na swoim koncercie ma ponad pół miliona sprzedanych płyt.

10.07 (poniedziałek)

Centrum Łąkowa 1

ul. Łąkowa 1, Radków

Latający Uniwersytet Ludowy

obowiązują zapisy mailowe pod adresem lul@fundacjaolgitokarczuk.org, liczba miejsc ograniczona

9.00–12.00 seminarium: *Nieposłuszeństwo, opór, bunt – warsztaty z progresywności*. Prowadzi Magdalena Środa

Radków

Latający Uniwersytet Ludowy

obowiązują zapisy mailowe pod adresem lul@fundacjaolgitokarczuk.org, liczba miejsc ograniczona

9.00–11.00 *Czytanie z lasu, mchu i drzew*.

Seminarium-spacer z Urszulą Zajączkowską

(współorganizator: Fundacja im. Heinricha Bölla)

Biblioteka Publiczna Gminy Nowa Ruda, Filia Nr 1

Dzikowiec 95b

wstęp wolny, nie obowiązują wejściówki

Małe Góry Literatury

11.00–12.15 Dionisios Sturis, *Kalá, kalá. Grecja dla dociekliwych*.

Z autorem rozmawia Ewa Winnicka

Dionisios Sturis jest autorem książek reporterskich. Tematem większości z nich są Grecja i jej dorosłe problemy, a także związek tego kraju z życiem autora. Tym razem do Grecji zaprasza dzieci i udowadnia, że ten kraj to nie tylko antyk, mitologia, filozofia i słoneczne wakacje. Skąd wzięło się słowo „alfabet”? Kim były Bubulina i Melina? Jak odczytać złe spojrzenie? Dlaczego greccy dziadkowie bawią się koralikami? Czy łzy wyspy można jeść?

NOWA RUDA

Park przy ul. Strzeleckiej w Nowej Rudzie

wstęp wolny, nie obowiązują wejściówki

11.00 uroczystość upamiętnienia Heleny i Władysława Grzegorzaków

Miejski Ośrodek Kultury w Nowej Rudzie

ul. Strzelecka 2a, Nowa Ruda

wstęp wolny, nie obowiązują wejściówki

12.15 Adam P. Salina, *Judej albo Testament Ony*.

Z autorem rozmawia Amelia Sarnowska

Na czym polega moc obietnicy i co może przynieść człowiekowi wewnętrzny przymus dotrzymania danego słowa? Wraz z Adamem P. Saliną porozmawiamy o naturze pamięci (w tym pamięci o wydarzeniach najtrudniejszych) oraz o drogach, jakie niekiedy musi pokonać historia, by ta pamięć mogła zostać zachowana. Przyjrzymy się także temu, jak trauma i zbrodnia mogą wpływać na dorosłe życie ofiary – i jakie miejsce w tym wszystkim może zająć literatura.

13.45 *Ameryka*. Z Piotrem Tarczyńskim i Ewą Winnicką rozmawia Eliza Kącka

Tytuł spotkania, możliwie szeroko zakrojony, pozwoli nam zderzyć w rozmowie dwie perspektywy: bezpośredniego doświadczania Ameryki oraz myślenia, spekulowania o niej w kontekście geopolitycznym, ideowym. Nie znaczy to, że nasi goście – wytrawna dziennikarka i reporterka Ewa Winnicka oraz tłumacz i pisarz Piotr Tarczyński, autor świetnie przyjętej książki *Rozkład. O niedemokracji w Ameryce* – przyjmą wyłącznie jedną z tych perspektyw za własną. Zobaczmy, jak potoczyć się rozmowa. Rozmowa o tym, jak projektujemy sobie Amerykę i na ile jest naszym zbiorowym snem (lub koszmarem). Co mitologizujemy, a czego nie zauważamy? Jak wygląda Ameryka z naszej perspektywy – i co o nas można powiedzieć z perspektywy doświadczenia Ameryki? A może lepiej nie przeprowadzać takich eksperymentów myślowych w dobie – innej jeszcze – niedemokracji?

15.15 Weronika Murek, *Dziewczynki. Kilka esejów o stawaniu się*.

Z autorką rozmawia Michał Nogaś

Mała książka o wielkiej sprawie. Stawanie się to ciężka praca, niezależnie od tego, do jakiego celu dążymy. Stawanie się dziewczynką to proces podwójnie trudny, bo obciążony koniecznością przekopania się przez hałdy kulturowych schematów, bezmyślnie powtarzanych tekstów i męskich uprzedzeń. Porozmawiamy o tym, jak bardzo są one kuriozalne i że na tej wyboistej drodze nie można się zatrzymywać.

16.45 z Adamem Wajrakiem rozmawia Joanna Maria Stolarek

(współorganizator: Fundacja im. Heinricha Bölla)

Jak w dobie katastrofy klimatycznej opowiadać o konieczności ochrony środowiska? Czy świadomość nieuchronności zmian globalnych zmienia perspektywę rozmowy o naturze? Jaką rolę w tej opowieści muszą spełnić dziennikarze? Czy dziennikarz powinien, i czy może, być także aktywistą?

18.15 Michał Rusinek, *Ptak Dodo, czyli co mówią do nas politycy*.

Z autorem rozmawia Magdalena Rabizo-Birek

W jednym z tekstów zgromadzonych w tej pasjonującej książce autor napisał, że są w życiu takie sytuacje i okresy, w których nie można pozostać biernym wobec otaczającej nas rzeczywistości. Kiedy sprawy przybierają zły obrót, trzeba się im aktywnie przeciwstawić w taki sposób, w jaki możemy to najefektywniej uczynić. Dla Michała Rusinka – uniwersyteckiego wykładowcy, polonisty-językoznawcy, teoretyka retoryki, pisarza z humorystycznym talentem, sekretarza Wisławy Szymborskiej i szefa fundacji jej imienia – orężem walki politycznej stał się felieton, w którym osiągnął prawdziwe mistrzostwo. Najnowsza książka gromadzi jego teksty z lat 2020–2023 – kryzysu uchodźczego na polsko-białoruskiej granicy, pandemii Covid i rosyjskiej agresji na Ukrainę. Autor poddaje krytycznej wnikliwej analizie język polityków obozu rządzącego Polską i rosyjskiej propagandy. Analizuje zróżnicowane strategie protestu: Ukraińców, ich sympatyków na świecie, polskich demonstrantów, internetowego vox populi. I nie jest tylko krytycznym obserwatorem; sam celnie atakuje, rażąc adwersarzy ogniem ze swoich największych dział: językoznawczej wiedzy, literackiej i kulturowej erudycji oraz zabójczego poczucia humoru.

20.00 Jerzy Skolimowski. Retrospektywa. Po pokazie filmu *Essential Killing* (2010) z reżyserem rozmawia Adam Bodnar

Essential Killing, thriller wojenny w reżyserii Jerzego Skolimowskiego, to film z 2010 roku. Scenariusz został napisany we współpracy z Ewą Piaskowską. Film zdobył trzy nagrody w MFF w Wenecji – w tym za najlepszy film konkursowy – cztery Orły – za najlepszy film, reżyserię, muzykę i montaż – oraz pięć Złotych Lwów w tych samych kategoriach oraz za zdjęcia.

Miejska Biblioteka Publiczna w Nowej Rudzie

ul. Bohaterów Getta 10, Nowa Ruda

wstęp wolny, nie obowiązują wejściówki

14.00 *Młode głosy*. Z Tomaszem Gromadką, Klaudią Pieszczochem,

Katarzyną Szaulińską i Andrzejem Woźniakiem rozmawia Emilia Konwerska

Czy w literaturze prywatne jest polityczne? A może odwrotnie? Zapraszamy na dyskusję z młodymi autorkami i autorami. Porozmawiamy o intymności i kapitalizmie, traumie, poezji i transparentach. Zastanowimy się, czy lepiej szukać różnic, czy podobieństw. A może w 2023 roku najlepiej w ogóle niczego nie szukać?

15.30 *Mniej znana literatura polska*. Z Wojciechem Brzoską rozmawia Karol Maliszewski

Z kim rozmawia bohater? Z cieniem? Z żeńską częścią świadomości? Z ciałem obok? Nie ma żadnego „obok”. Wszystko jest w środku. Ciało jest wspólne, choć ma dwie płcie. Łęki jednej są obsesjami drugiej. Jeżeli jedno skacze w ogień, drugie już liczy płomienie. Role w tym związku są policzone i jednocześnie niepoliczalne. Jeżeli jedno jest szalone, drugie musi dobrze znać drogę do ośrodka terapeutycznego. Wiersze Wojciecha Brzoski są opowieścią o żarliwej i bolesnej jedności.

17.00 *Mniej znana literatura polska*. Z Marcinem Zegadłą rozmawia Radosław Wiśniewski

Obaj piszą wiersze i wydają niszowe książki. Obaj rozmawiają o wierszach, starają się ignorować media społecznościowe, chociaż są w nich obecni. Po prostu – o poezji, z poezją, z poetami.

WAŁBRZYCH

Stara Kopalnia

ul. Piotra Wysockiego 29, Wałbrzych

wstęp wolny, nie obowiązują wejściówki, liczba miejsc ograniczona

17.00 Adam Bodnar, *Nigdy nie odpuszczę*.

Z autorem rozmawia Robert Karpowicz

Książka *Nigdy nie odpuszczę* to nie są jedynie wspomnienia byłego Rzecznika Praw Obywatelskich. To między innymi analiza bieżącej sytuacji, również dramatycznych wydarzeń związanych z napaścią Rosji na Ukrainę i niezwykle ważną rolę, jaką społeczeństwo polskie ma w tym kontekście do odegrania.

18.30 Agnieszka Szpila, *Octopussy. Opowiadania postporno*.

Z autorką rozmawia Barbara Pietruszczak

Na najnowszą książkę Agnieszki Szpili składa się pięć opowiadań: *Istota*, *Goryl*, *Larwy*, *Dito* i tytułowe *Octopussy*. Łączy je koniec – koniec porno, koniec miłości romantycznej i koniec antropocenu. Są to zatem opowiadania mocno wpisane w najnowsze prądy kulturowe przejawiające się obecnie we wszystkich dziedzinach sztuki.

20.30 koncert: Dr Misio

Rockandrollowy zespół założony przez aktora – Arkadiusza Jakubika – jest gwarancją wielu zaskoczeń, bo daje nie koncerty, lecz swego rodzaju muzyczne przedstawienia. Mocne brzmienie i charyzmatyczny frontman za każdym razem zabierają słuchaczy w muzyczną podróż niepozbawioną refleksji.

ZAMEK SARNY

Zamek Sarny

Ścinawka Górna 40e

12.00–15.00 wernisaż II. Orowadzanie, performans i koncert w ramach Green Art Jaga Hupało w dialogu z artystami. Sztuka Natury – Natura Sztuki. Kuratorki: Barbara Siatkowska i Sylwia Krzemianowska

11.07 (wtorek)

Stara Kopalnia

ul. Piotra Wysockiego 29, Wałbrzych

obowiązują zapisy mailowe pod adresem lul@fundacjaolgitokarczuk.org, liczba miejsc ograniczona

Latający Uniwersytet Ludowy

10.00–12.00 warsztaty: *Jak napisać scenariusz do gry komputerowej?*

Prowadzenie: Sundog

Centrum Łąkowa 1

ul. Łąkowa 1, Radków

obowiązują zapisy mailowe pod adresem lul@fundacjaolgitokarczuk.org, liczba miejsc ograniczona

Latający Uniwersytet Ludowy

9.00–12.00 warsztaty: *Festiwal Ktoś, nie coś na Górach Literatury. W imieniu – warsztaty stawiania w obronie zwierząt*. Prowadzi Karolina Kuszlewicz

Biblioteka Publiczna Gminy Nowa Ruda, Filia Nr 1

Dzikowiec 95b

wstęp wolny, nie obowiązują wejściówki

Małe Góry Literatury

11.00–12.15 Michał Rusinek, *Szalik. O Wistawie Szymborskiej dla dzieci*.

Z autorem rozmawia Amelia Sarnowska

Mała Wisława tak naprawdę nie planowała zostać poetką. Wraz z Michałem Rusinkiem zapraszamy na inspirującą opowieść o tym, że aby dorosnąć, wcale nie trzeba przestać być dzieckiem (jest to wręcz niewskazane). Przybliżając postać noblistki, porozmawiamy o naturze podobieństw, które widać nie tylko na zdjęciach – oraz wspólnie zastanowimy się nad tym, w czym poważnej starszej pani może pomóc dziewczynka, którą była kiedyś.

LUDWIKOWICE KŁODZKIE

Galeria Ludwikowice

ul. Główna 65, Ludwikowice Kłodzkie

wstęp wolny, nie obowiązują wejściówki

13.00 Wojciech Orliński, *Kopernik. Rewolucje*.

Z autorem rozmawia Paweł Goźliński

(współorganizator: Wydawnictwo Agora)

Wojciech Orliński podjął się napisania rewolucyjnej biografii Mikołaja Kopernika, genialnego uczonego, który – pomimo tego, że Chińczycy i Arabowie o gwiazdach

wiedzieli więcej – zaproponował teorię heliocentryczną burzącą dotychczasową wizję wszechświata. Porozmawiamy o pólsierocie z Torunia, o miejscu stworzenia teorii, o średniowieczu, renesansie i kontrreformacji, a trochę też o Polsce.

14.30 Filip Zawada, *Weź z nią zatańcz*. Z autorem rozmawia Olga Wróbel

Czy można ze śmiercią żyć za pan brat? Kiedy człowiek naprawdę staje się dorosły? Czym są oczekiwania innych i czy według nich można ułożyć całe swoje życie? Czy można tęsknić za kimś, kogo nigdy się nie widziało? *Weź z nią zatańcz* to jawne zaproszenie do *danse macabre* – nawet tych, którzy tematu konsekwentnie unikają. O zakończeniu tego tańca decyduje czytelnik, odpowiadając sobie na kilka ważnych pytań.

16.00 Maciej Hen, *Segretario*. Z autorem rozmawia Amelia Sarnowska

(współorganizator: Wydawnictwo Literackie)

Podczas spotkania przyjrzymy się naturze granic: zarówno narzucanych w formie rozmaitych umów społecznych, jak i tych bardziej prywatnych. Z autorem *Segretario* porozmawiamy również o tym, co może człowiekowi ułatwiać podjęcie walki o prawdę, w tym o prawdę na temat własnej tożsamości – oraz wspólnie zastanowimy się, jakie lekcje można dziś wyciągnąć z faktu, że walka na tego typu frontach rzadko kiedy bywa skończona. Przyjrzymy się też czułemu narzędziu, jakim w tym wszystkim może okazać się list.

17.30 Edward Pasewicz, *Pulverkopf*. Z autorem rozmawia Miłka Malzahn

Są książki sięgające pod powierzchnię, ale przypominające o tym, na co warto uważnie popatrzeć. Powieść Edwarda Pasewicza *Pulverkopf* należy do takich tajemniczych tekstów, które przenoszą czytelnika w trudny, powojenny czas, w stan zagubienia tożsamościowego, historycznego, życiowego; w świat, w którym płaczą się powojenne losy bohaterów – Polaków, Żydów, Niemców, Sowieców oraz ich potomków. Nie jest łatwo tę książkę zakwalifikować literacko, co stanowi dobrą rekomendację dla wymagających poszukiwaczy wciągającej literatury. Czytelnik może się przygotować na cudowny język znanego przecież poety, niezwykle oniryczny obraz oraz fantastycznie poprowadzoną narrację. W 2022 roku Edward Pasewicz został laureatem Nagrody Literackiej Europy Środkowej Angelus, a jury doceniło właśnie powieść *Pulverkopf*. Do tej rzeczywistości autor zabierze chętnych także w wersji *live*.

19.00 Inga Iwasiów, *Późne życie*. Z autorką rozmawia Magdalena Rabizo-Birek

Ponoć to poezja może szybko reagować na rzeczywistość, zaś prozaicy muszą nabrać dystansu do zdarzeń – tak przynajmniej tłumaczyli swoje milczenie wobec wojny znakomici ukraińscy pisarze. Inga Iwasiów jest jedną z pierwszych prozaiczek, która pokusiła się o zobrazowanie fenomenów dotyczących Polaków w ostatnim czasie – bliskiej wojny i pandemii. Uczyniła to w konwencji dystopii – jej powieść *Późne życie* projektuje scenariusz niedalekiej, alternatywnej przyszłości po apokalipsie. Iwasiów idzie tropem konstatacji Miłosza z *Piosenki o końcu świata*, że *innego końca świata nie będzie*, innego niż ten nasz, marny, naoczny, codzienny, wypełniony nadmiarem przedmiotów (w tym tak ważnych dla pisarki-literaturoznawczyni książek), które wyprodukowała nasza cywilizacja, z neurotycznymi bohater(k)ami, przemęczonymi pracą lub jej nieskutecznymi poszukiwaniami, nieudanymi związkami, toksycznymi rodzinami, próbującymi zwalczać wewnętrzne kryzysy alkoholem, narkotykami i psychotropami. Wspaniała jest sceneria *Późnego życia* – opustoszały, niewielki kurort nad Bałtykiem „po sezonie” z górującym nad nim gigantycznym, ultranowoczesnym, luksusowym H’oteliskiem. I nie jest to tylko fantazja autorki, gdyż takie potwory wznoszą się dziś nad niejednym polskim „uzdrowiskiem”.

20.30 *#PatręCzujęRysuję*: wernisaż wystawy. Z Marią Apoleiką i Martą Frej

rozmawia Olga Wróbel. Kuratorzy: Kinga Dunin i Michał Rzecznik

(współorganizator: Muzeum Karykatury im. Eryka Lipińskiego)

#PatręCzujęRysuję to wystawa złożona z kobiecej codzienności – jest więc czasami bolesna, lecz także zabawna, intymna, ale i publiczna, medialna i polityczna. Artystki w ten sposób oswajają rzeczywistość, negują rządzące nią zasady. Wystawa obejmuje prace dziesięciu artystek. W czasie wernisażu porozmawiamy z dwiema – Marią Apoleiką (znaną z *Psich sucharków*) oraz Martą Frej (znaną po prostu jako Marta Frej).

WAŁBRZYCH

Stara Kopalnia

ul. Piotra Wysockiego 29, Wałbrzych

wstęp wolny, nie obowiązują wejściówki, liczba miejsc ograniczona

od 15.00 akcja edukacyjna Tour de Konstytucja

(współorganizator: Fundacja Kongres Obywatelskich Ruchów Demokratycznych)

16.00 o książkach nominowanych do 3. edycji Nagrody Literacka Podróż Hestii i idei Nagrody rozmawiają Katarzyna Kasia i Michał Rusinek

Za nami trzecia edycja konkursu Literacka Podróż Hestii na najlepszą polską książkę dla młodzieży. Nastolatki to najbardziej zaangażowana grupa czytelników w Polsce, a zarazem grupa, dla której bardzo trudno pisać, bo ich wymagania są wysokie. Dwoje członków Kapituły konkursu opowie o tym, co przeczytali, czym

się zachwycili, nad jakim tekstem przeżyli szczególne wzruszenie. Przede wszystkim jednak skupią się na wybranych książkach kandydatek i kandydatów do nagrody głównej, której ogłoszenie nastąpi we wrześniu.

17.30 Jerzy Skolimowski. Retrospektywa. Po pokazie filmu *Rysopis* (1964) z reżyserem rozmawia Robert Karpowicz

Rozmowa o życiowych wyborach, które naznaczone były polityką. O filmach, które po wielu latach nabierają niezwyklej aktualności. O porażkach i sukcesach, które w obliczu wszechotaczającej krzywdy nie mają znaczenia.

21.00 koncert: Dobrawa Czocher

Laureatka wielu konkursów muzycznych, absolwentka Uniwersytetu Muzycznego im. Fryderyka Chopina w Warszawie i Hochschule für Musik w Detmold. Od roku 2017 główna wiolonczelistka w Neue Philharmonie Berlin. W 2018 roku dołączyła do Orkiestry Symfonicznej Filharmonii w Szczecinie jako solistka. Występowała w wielu prestiżowych salach koncertowych w Polsce i za granicą. Mamy okazję na żywo doświadczyć jej talentu – serdecznie zapraszamy!

ZAMEK SARNY

Zamek Sarny

Ścinawka Górna 40e

wstęp wolny, nie obowiązują wejściówki

12.00–15.00 wernisaż III. Green Art Jaga Hupało w dialogu z artystami. Sztuka Natury – Natura Sztuki. Wystawa Anny Marii Kramm. Kuratorki: Barbara Siatkowska i Sylwia Krzemianowska

12.07 (środa)

Stara Kopalnia

ul. Piotra Wysockiego 29, Wałbrzych

obowiązują zapisy mailowe pod adresem lul@fundacjaolgitokarczuk.org, liczba miejsc ograniczona

Latający Uniwersytet Ludowy

10.00–12.00 warsztaty: *Ścieżka kariery w świecie gier komputerowych*.

Prowadzenie: Sundog

Szklany Dom

ul. Cicha 2, Nowa Ruda

obowiązują zapisy mailowe pod adresem lul@fundacjaolgitokarczuk.org, liczba miejsc ograniczona

Latający Uniwersytet Ludowy

10.00–13.00 seminarium: *Rewitalizacja miasta*.

Prowadzą Dorota Jarodzka-Śródka i Kazimierz Śródka

Biblioteka Publiczna Gminy Nowa Ruda, Filia Nr 1

Dzikowiec 95b

wstęp wolny, nie obowiązują wejściówki

Małe Góry Literatury

11.00–12.15 Barbara Sadurska, *Srebrny smok*. Z autorką rozmawia Łukasz Pilip (współorganizator: Wydawnictwo Agora)

Będzie smoczko! Wybierzemy się z Matyldą, główną bohaterką książki, na poszukiwanie smoków. Ale spróbujemy też wytropić je w naszym życiu. Bo kto wie – może przebywają w Nowej Rudzie i okolicach?

Miejska Biblioteka Publiczna w Świdnicy (skwer z dzikami)

ul. Franciszkańska 18, Świdnica

wstęp wolny, nie obowiązują wejściówki

Małe Góry Literatury

10.00 warsztaty: *Nie ma śmieci, są pomysły*

(współorganizator: Firma Szkoleniowo – Doradczka Anna Szywała)

11.00 strefa zabaw dla dzieci: *biblioteczna EkoFrajda*

(współorganizator: Firma Szkoleniowo – Doradczka Anna Szywała)

RADKÓW

Taras widokowy

Góra Guzowata, Radków

wstęp wolny, nie obowiązują wejściówki

12.00 Joanna Kuciel-Frydryszak, *Chłopki. Opowieść o naszych babkach*.

Z autorką rozmawia Olga Wróbel

(współorganizator: Wydawnictwo Marginesy)

Joanna Kuciel-Frydryszak oddała w tej książce głos naszym babkom i prababkom. Pozwoliła im opowiedzieć o swoim życiu, pokazując siłę wiejskich kobiet, ich bezgraniczne oddanie rodzinie, ale też pragnienie zmiany i nierówną walkę o siebie w patriarchalnym społeczeństwie. Krzywda i heroizm, bieda i miłość – to wszystko kryło się za drzwiami wiejskich chałup. I to właśnie znajdziemy na kartach tej poruszającej publikacji.

13.30 Damian Kowal, *Ćwirowidło*. Z autorem rozmawia Barbara Sadurska (współorganizator: Wydawnictwo Warstwy)

Ćwirowidło jest mocnym debiutem Damiana Kowala – opisuje on nową apokaliptyczną rzeczywistość. Jesteśmy we Wrocławiu, w którym zmieniają się nazwy ulic, języki, nawet flora i fauna. Co najważniejsze – brakuje wody. Koniec świata zbliża się nieubłagane. Czy na pohybel wszystkim? Porozmawiamy o ekologii, o kataklizmach, o literaturze jako nośniku nadziei i otuchy, a także o aktywizmie.

15.00 Festiwal *Ktoś, nie coś na Górach Literatury*. Aleksandra Zawadzka-Glinka, *Zamieszka(t) ze mną kot*. Z autorką rozmawia Karolina Kuszlewicz

(współorganizator: Wydawnictwo EMG)

Koty chodzą własnymi ścieżkami, ale każdy z nich wybiera inną. Drugi tom serii *Ktoś, nie coś* to próba dokładnego opisu często nieuchwytniej kociej natury. To też doskonała lektura dla tych, którzy planują wprowadzić kocie istnienie do swojej codzienności albo już to zrobili. Z autorką *Zamieszka(t) ze mną kot* porozmawia właścicielka – lub raczej życiowa towarzysza – psa.

16.30 *Wiele ciał ducha*. O animizmie we współczesnym świecie

z Pawłem Chycem i Ewą Domańską rozmawia Jana Karpieńko

Podczas rozmowy o animizmie przypomnimy sobie, w jaki sposób możemy animizm zdefiniować i jak możemy go rozumieć – nie tylko z punktu widzenia nauki, lecz także (albo przede wszystkim) codziennego życia. Czy animizm może zostać „wskrzeszony” we współczesnym świecie, czy może posłużyć za inspirację do zmian, czy może zostać nowym – wznowionym, wydobytym z zapomnianych albo dalekich kultur i tradycji – obrazem świata, pewnym stanem świadomości, podejściem do otaczającej nas rzeczywistości?

18.00 Ewa Woydytło, *Nasz bieg z przeszkodami. O wrażliwości i inności*.

Z autorką rozmawia Łukasz Pilip

(współorganizator: Wydawnictwo Literackie)

Złość zastąpiła wrażliwość. Miejsce szacunku zajęła pogarda. A lęk rozepchnął się do tego stopnia, że przyćmił życzliwość. Posłuchamy opowieści o tym, dlaczego tak trudno zrozumieć nam czyjąś inność.

19.30 Halszka Witkowska, *Życie mimo wszystko. Rozmowy o samobójstwie*.

Z autorką rozmawia Maciej Robert

Samobójstwo jest trudnym i delikatnym tematem. Ale to nie znaczy, że należy go unikać. Halszka Witkowska doskonale wie, jak rozmawiać o stabuizowanych zjawiskach.

Rynek w Radkowie

wstęp wolny, nie obowiązują wejściówki

21.15 koncert: Dobrawa Czocher

ŚWIDNICA

Miejska Biblioteka Publiczna w Świdnicy (skwer z dzikami)

ul. Franciszkańska 18, Świdnica

wstęp wolny, nie obowiązują wejściówki

od 15.00 akcja edukacyjna Tour de Konstytucja

(współorganizator: Fundacja Kongres Obywatelskich Ruchów Demokratycznych)

17.00 Katarzyna Bonda, cykl *Wiara, Nadzieja, Miłość*.

Z autorką rozmawia Amelia Sarnowska

(współorganizator: Firma Szkoleniowo – Doradczka Anna Szywała)

Seria *Wiara, Nadzieja, Miłość* oparta jest na faktach. Wraz z autorką książek z tej serii zastanowimy się nad tym, w jaki sposób każda z wymienionych wartości może stać się rewersem dla najniższych ludzkich instynktów. Porozmawiamy o granicach, o naturze fascynacji oraz o napięciach, jakie rodzą się w konfrontacji z odmiennymi systemami wartości. A także o tym, czy (i kiedy) ludzka słabość jest w stanie dokonywać rzeczy wielkich.

18.30 Joanna Bator, *Ucieczka niedźwiedzicy*.

Z autorką rozmawia Magdalena Rabizo-Birek

(współorganizator: Firma Szkoleniowo – Doradczka Anna Szywała)

Czy najnowsza książka Joanny Bator jest zbiorem opowiadań, czy nietypową, epizodyczną powieścią? Na pewno stanowi znakomite wprowadzenie do wykreowanego przez tę pisarkę literackiego uniwersum, w którym znalazło się tym razem więcej śladów i reminiscencji jej osobistego życia. Centrum utworu stanowi popadający w ruinę monument PRL-u – wałbrzyski hotel „Sudety”; tam spotykają się zaginieni w tajemniczych okolicznościach bohaterowie książki. W kolejnych opowiadaniach/epizodach przemierzamy się nie tylko po zakamarkach rodzinnego miasta pisarki, ale wędrujemy do Warszawy i w jej okolice, do Japonii, Szwajcarii i na grecką wysepkę, na którą trafiają dryfujący po morzu uchodźcy z Azji i Afryki. Poznajemy także nowe miejsce na literackiej mapie Polski – dolnośląską wieś Imbramowice na linii kolejowej Wałbrzych–Wrocław, którą pisarka postanowiła włączyć do swojego świata. Nieudacznicy, przegrywy, ludzie w poważnych życiowych tarapatkach, znajdujący się na skraju załamania nerwowego i desperacko próbujący odwrócić i zmienić prześladowające ich fatum –

właśnie z takimi osobami mamy do czynienia w powieści. Jakimś cudem (dobrej) literatury nie wychodzimy po lekturze tej i innych książek Bator przybici i załamani. Spotkanie z pisarką może posłużyć znalezieniu odpowiedzi, dlaczego tak się dzieje.

20.00 Jerzy Skolimowski. Retrospektywa. *Walkower* (1965)
(współorganizator: Firma Szkoleniowo – Doradcza Anna Szywała)

Walkower to jeden z pierwszych filmów Jerzego Skolimowskiego, jest kontynuacją debiutanckiego *Rysopisu*. Przedstawia trudną historię Teresy i Andrzeja, którzy poznali się kiedyś w niesprzyjających okolicznościach, a teraz podejmują pracę w tym samym kombinacie. To opowieść o nauce mówienia o swoich uczuciach i próbach radzenia sobie z nimi.

ZAMEK SARNY

Zamek Sarny
Ścinawka Górna 40e
wstęp wolny, nie obowiązują wejściówki

12.00–15.00 wernisaż IV. Green Art Jaga Hupało w dialogu z artystami. Sztuka Natury – Natura Sztuki. Kuratorki: Barbara Siatkowska i Sylwia Krzemianowska

NOWA RUDA

Stara Pracownia Jagi Hupało
ul. Bohaterów Getta 14, Nowa Ruda
wstęp wolny, nie obowiązują wejściówki

16.00 wernisaż V. Green Art Jaga Hupało w dialogu z artystami. Sztuka Natury – Natura Sztuki. Kuratorki: Barbara Siatkowska i Sylwia Krzemianowska

Galeria NOWA art space
ul. Kościelna 23a, Nowa Ruda
wstęp wolny, nie obowiązują wejściówki

18.00 wernisaż VI. Green Art Jaga Hupało w dialogu z artystami. Sztuka Natury – Natura Sztuki. Wystawa Wandy Czelkowskiej
(współorganizator: NOWA art space)

13.07 (czwartek)

Kłodzki Ośrodek Kultury
pl. Władysława Jagiełły 1, Kłodzko
wstęp wolny, nie obowiązują wejściówki

Latający Uniwersytet Ludowy
10.30–13.00 seminarium suicydologiczne. Wykłady: Halszka Witkowska, *Mały człowiek, duży problem. Zachowania samobójcze wśród młodzieży*; Jolanta Palma, *Jak zauważyć kryzys u dziecka i jak zareagować?*

Miejski Ośrodek Kultury w Nowej Rudzie
ul. Strzelecka 2a, Nowa Ruda
obowiązują zapisy mailowe pod adresem lul@fundacjaolgitokarczuk.org, liczba miejsc ograniczona

Latający Uniwersytet Ludowy
11.00–13.00 warsztaty: *Romowie – w stronę inkluzji*. Prowadzi Joanna Talewicz (Fundacja w Stronę Dialogu)
(współorganizator: Fundacja im. Heinricha Bölla)

Biblioteka Publiczna Gminy Nowa Ruda, Filia Nr 1
Dzikowiec 95b
wstęp wolny, nie obowiązują wejściówki

Małe Góry Literatury
11.00–12.30 Adam Wajrak, Tomasz Samojlik, *Detektyw Wróbel i złamane pióro*
(współorganizator: Fundacja im. Heinricha Bölla)

Zabawne dialogi, solidna porcja wiedzy przyrodniczej oraz misja, która może zmienić miasto na lepsze – to właśnie serwuje najnowszy komiks duetu przyrodników z Puszczy Białowieskiej: Tomasza Samojlika i Adama Wajraka. Zachęcamy dzieci (w każdym wieku!) do podjęcia próby rozwiązania kryminalnych zagadek wielkiego miasta – w wersji ornitologicznej, rzecz jasna.

Miejska Biblioteka Publiczna w Świdnicy (skwer z dzikami)
ul. Franciszkańska 18, Świdnica
wstęp wolny, nie obowiązują wejściówki

Małe Góry Literatury
10.00 warsztaty: *EkoTeka*
(współorganizator: Firma Szkoleniowo – Doradcza Anna Szywała)

11.00 strefa zabaw dla dzieci: *biblioteczna EkoFrajda*
(współorganizator: Firma Szkoleniowo – Doradcza Anna Szywała)

KŁODZKO

Rynek w Kłodzku
wstęp wolny, nie obowiązują wejściówki

od 12.00 akcja edukacyjna Tour de Konstytucja
(współorganizator: Fundacja Kongres Obywatelskich Ruchów Demokratycznych)

Kłodzki Ośrodek Kultury
pl. Władysława Jagiełły 1, Kłodzko
wstęp wolny, nie obowiązują wejściówki

13.00 *Literatura young adult w Polsce*. Z Katarzyną Barlińską, Martą Łabęcką i Weroniką Marczak rozmawiają Magdalena Adamus i Katarzyna Czajka-Kominiarczuk

Katarzyna Barlińska, Marta Łabęcka i Weronika Marczak to autorki niezwykle popularne wśród młodych czytelników. Wszystko zaczęło się od międzynarodowej platformy Wattpad, a skończyło w topkach Empiku. Magdalena Adamus i Katarzyna Czajka-Kominiarczuk, znane z podcastu Czytu Czytu i nie tylko, opowiadają o literaturze wszelakiej, a tym razem skoncentrują się na *young adult*. Opowiedzą o fenomenie Wattpada, cechach wspólnych książek YA, a także obalą mit o nieczytającej młodzieży – bo liczby mówią same za siebie.

14.30 *Anna In w grach świata?* Rozmowa z twórcami gry komputerowej na podstawie prozy Olgi Tokarczuk: Aleksandrą Bieluk, Mateuszem Błaszczykiem, Carlosem Castañonem i Zbyszkiem Fingasem

Gry komputerowe – pod koniec ubiegłego wieku rozrywka nielicznych – są obecnie potężnym medium, z którym styczność ma około trzech miliardów ludzi na całym świecie. Jedne służą relaksowi, inne e-sportowej rywalizacji, kolejne – snuciu opowieści, w którą gracz jest zanurzony. Aleksandra Bieluk, Carlos Castañon, Mateusz Błaszczuk i Zbyszko Fingas, założyciele spółki Sundog tworzącej grę *Ibru* na podstawie *Anny In w grobowcach świata* Olgi Tokarczuk, porozmawiają o fascynacji uniwersum gier i jego różnorodnością. Opowiedzą także o procesie tworzenia gier od podstaw.

16.00 Katarzyna Bonda, cykl *Wiara, Nadzieja, Miłość*.
Z autorką rozmawia Olga Wróbel

Wiara, Nadzieja, Miłość to cykl książek opartych na faktach. Ale Katarzyna Bonda, autorka bestsellerowych powieści kryminalnych i thrillerów, prowadzi w nich swoistą grę z czytelnikiem, nie ujawnia bowiem, gdzie przebiega granica między prawdą a fabularną fikcją. O najnowszej odsłonie tej serii autorka porozmawia z Olgą Wróbel. I być może uchyli rąbka tajemnicy.

17.30 Konstanty Gebert, *Pokój z widokiem na wojnę. Historia Izraela*.
Z autorem rozmawia Urszula Glensk
(współorganizator: Wydawnictwo Agora)

Nikt tak dobrze nie opowiada anegdot jak Konstanty Gebert; nikt w Polsce tak sugestywnie nie potrafi odmawiać hebrajskich modlitw jak Konstanty Gebert; nikt nie wydaje co roku tak ogromnych i kompetentnych książek jak Konstanty Gebert. Tym razem pretekstem do rozmowy jest *Pokój z widokiem na wojnę. Historia Izraela*. Spróbujemy się dowiedzieć, jak w przeszłości Izrael wywalczył swoją niepodległość i jak dzisiaj część społeczeństwa walczy o demokrację.

19.00 Mariusz Szczygieł, *Fakty muszą zatańczyć*.
Z autorem rozmawia Maciej Robert

Wszystko, co chcielibyście wiedzieć o reportażu, ale baliście się zapytać. Mariusz Szczygieł opowiada o tajnikach zawodu, wspomina swoich mistrzów i prezentuje autorski dekalog reportażysty. A dla tych, którzy chcieliby iść w jego ślady, ma podstawową radę: fakty muszą zatańczyć.

20.30 Jerzy Skolimowski. Retrospektywa. *IO* (2022)

Chociaż Jerzy Skolimowski reżyseruje filmy od ponad 60 lat, to *IO* w ostatnim czasie stało się najpopularniejsze i najgłośniejsze, a to przez tegoroczną nominację do Oscara w kategorii najlepszego filmu międzynarodowego. I chociaż produkcja Oscara nie zdobyła, pochwalić może się aż 15 innymi nagrodami – między innymi Nagrodą Jury za najlepszy film (Cannes 2022), sześcioma Orłami oraz dwiema nagrodami Europejskiej Akademii Filmowej.

NOWA RUDA

Miejska Biblioteka Publiczna w Nowej Rudzie
ul. Bohaterów Getta 10, Nowa Ruda
wstęp wolny, nie obowiązują wejściówki

14.00 *Młode głosy*. Z Karoliną Kapustą, Michałem Krawczykiem, Pauliną Pidzik i Julkiem Rosińskim rozmawia Julia Fiedorcuk

Bohaterkami spotkania będą książki poetyckie Karoliny Kapusty, Pauliny Pidzik oraz Julka Rosińskiego i Michała Krawczyka. Te cztery wyraziste poetyki łączy tendencja do podkreślania materialności ciała, świata i języka, do eksplorowania ich wielowymiarowych splątań. Porozmawiamy o tym, jak wiersze mają się do świata, czy reagują na zachodzące w nim zmiany, czy – i dlaczego – warto ciągle szukać nowych form. Zastanowimy się, czy pojęcia eksperymentu/awangardy cokolwiek dziś jeszcze oświetlają. Przede wszystkim jednak pozwolimy wybrzmieć wierszom.

15.30 *Mniej znana literatura polska*. Z Jakubem Pszoniakiem rozmawia Karol Maliszewski

Badawcze medium piszące widzi głównie rzeczywistość pożyczoną i podżyrowaną. Jego bohaterowie z miasta (w przedziale 120–200 tysięcy mieszkańców) żyją na kredyt, albo inaczej: od kredytu do kredytu w rzeczywistości, której czynnikiem sprawczym, panem egzystencji i właściwie już panem bogiem jest Provident, bóstwo z politeistycznego panteonu późnego kapitalizmu.

17.00 Marie Iljašenko, *Osip podqża na południe*.

Z autorką rozmawia Zofia Bałdyga

W wierszach z debiutanckiego tomu *Osip podqża na południe* (cz. *Osip mĩřĩ na jĩh*, wyd. polskie: WBPiCAK, Poznań 2022, tłum.: Zofia Bałdyga, Agata Firlej) czas jakby się zatrzymał, a do głosu dochodzi przeszłość. Przeszłość, która wędruje. W czasie spotkania porozmawiamy o przestrzeni, przekraczaniu granic, korzeniach i wędrówce. I zadamawianiu się.

ŚWIDNICA

Miejska Biblioteka Publiczna w Świdnicy (skwer z dzikami)

ul. Franciszkańska 18, Świdnica

wstęp wolny, nie obowiązują wejściówki

17.00 Wojciech Tochman, *Historia na śmierć i życie*.

Z autorem rozmawia Ewa Winnicka

(współorganizator: Firma Szkoleniowo – Doradcza Anna Szywała)

Reportaż Wojciecha Tochmana opowiada o niewybaczalnej zbrodni, rodzinnym dramacie i skazanej młodej kobiecie. Historia z pogranicza *true crime* i dramatu psychologicznego koncentruje się na dziewczynie, której przyszło zapłacić najwyższą cenę. Z autorem porozmawiamy o strachu i przemocy, a także o zemście i tęsknocie.

18.30 Joanna Lamparska, *Ostatni świadek. Historie strażników hitlerowskich*

skarbów. Z autorką rozmawia Waldek Mazur

(współorganizator: Firma Szkoleniowo – Doradcza Anna Szywała)

Joanna Lamparska – dziennikarka i pisarka, znawczyni historii Dolnego Śląska – tym razem przybliży czytelnikom świat poszukiwaczy tajemnic, zagląda do zagubionych archiwów, eksploruje zamki i pałace, przy okazji poznając dramatyczne historie. Trudno uwierzyć, jak daleko niektórzy z nas mogą się posunąć, by odkryć „zaginione skarby”.

20.00 Jerzy Skolimowski. Retrospektywa. *IO* (2022)

(współorganizator: Firma Szkoleniowo – Doradcza Anna Szywała)

ZAMEK SARNY

Zamek Sarny

Ścinawka Górna 40e

wstęp wolny, nie obowiązują wejściówki

12.00–15.00 warsztaty tworzenia naszywki zero waste – Karolina Śmiałek; malowanie performatywne na tkaninie – Janusz Gilewicz. W ramach Green Art Jaga Hupało w dialogu z artystami. Sztuka Natury – Natura Sztuki. Kuratorki: Barbara Siatkowska i Sylwia Krzemianowska

14.07 (piątek)

Miejska Biblioteka Publiczna w Nowej Rudzie

ul. Bohaterów Getta 10, Nowa Ruda

Latający Uniwersytet Ludowy

10.00–12.00 warsztaty kreatywnego pisania: *Pani Odra i Pan Bug*. Moduł I.

Prowadzi Karol Maliszewski (wydarzenie zamknięte)

12.15–14.15 warsztaty kreatywnego pisania: *Pani Odra i Pan Bug*. Moduł II.

Prowadzi Miłka Malzahn (wydarzenie zamknięte)

Miejski Ośrodek Kultury w Nowej Rudzie

ul. Strzelecka 2a, Nowa Ruda

obowiązują zapisy mailowe pod adresem lul@fundacjaolgitokarczuk.org, liczba miejsc ograniczona

Latający Uniwersytet Ludowy

9.00–11.00 warsztaty: *Szamanizm opowieści*.

Prowadzą Jana Karpieńko i Robert Rient

10.00–12.00 seminarium: *Ex-centrum. Przyszłość odzyskana. Siła i źródła nadziei w czasach chaosu*. Prowadzi Edwin Bendyk

Biblioteka Publiczna Gminy Nowa Ruda, Filia Nr 1

Dzikowiec 95b

wstęp wolny, nie obowiązują wejściówki

Małe Góry Literatury

11.00–12.30 *Chodź, narysuj mi las* – warsztaty rysunkowe

z Tomaszem Samojlikiem

(współorganizator: Fundacja im. Heinricha Bölla)

ZAMEK SARNY

Zamek Sarny

Ścinawka Górna 40e

obowiązuje całodzienny bilet

12.00 Artur Nowak, Stanisław Obirek, *Babilon. Kryminalna historia kościoła*.

Z autorami rozmawia Waldek Mazur

Po głośnej książce *Gomora. Władza, strach i pieniądze w polskim Kościele* Artur Nowak i Stanisław Obirek wrócili z nową pozycją, w której przyglądają się kolejnej, mało sympatycznej twarzy kościoła katolickiego. Trzymając się faktów, autorzy kreślą kryminalną historię kościoła, który łupił i mordował ofiary kolonialnej opresji w Kanadzie, przyuczał kobiety w Irlandii do kultury gwałtu, cynicznie wmawiał ustami „świętej” Matki Teresy, że cierpienie uświęca, więc nie należy go uśmierzać. Autorzy pokazują kościół skorumpowany, uwikłany w wojny polityczne, załężniony wizją synodu, o którego kształcie wierni decydują na równi z kapłanami.

13.30 *Zaginiona tożsamość*. Z Joanną Lamparską i Filipem Springerem

rozmawiają Magdalena Barbaruk i Piotr Jakub Fereński

Dolny Śląsk – jego tożsamość kulturowa, pejzaż – jest wyzwaniem dla współczesnych mieszkańców regionu, w tym związanych z nim pisarzy, badaczy, artystów. Najważniejszym zadaniem wciąż wydaje się przeszłość, to ona jest „zaginiona”, to w niej poszukujemy „poniemieckich skarbów” – choć oznaczają one różne rzeczy, czasem kapsel w Miedziance, innym razem ukryte złoto. Tematem rozmowy będą rodzaje doświadczenia regionalnego, odmienne wglądy w Dolny Śląsk, różne sposoby pracy nad „dolnośląskim afektem”, w którym ważne miejsce zajmuje poczucie nie-swojości. Będziemy pytać o rolę badań źródeł historycznych, poszukiwania archiwaliów, znaczenie poznania zmysłowego i cielesnego, a także o znaczenie wyobraźni.

15.00 Krzysztof Meissner, Jerzy Sosnowski, *Fizyk w jaskini światów*.

Z autorami rozmawia Edwin Bendyk

Religia czy nauka? Teoria względności czy wiara? Co robi fizyk w jaskini światów? Tego dowiemy się podczas rozmowy z Jerzym Sosnowskim, krytykiem i publicystą, oraz Krzysztofem Meissnerem, wybitnym uczonym, kosmologiem i fizykiem teoretykiem.

16.30 Julia Fiedorczuk, *Astrostrada z girlandami. Wiersze zebrane* i powieść

Dom Oriona. Z autorką o poezji i prozie rozmawiają Marcin Baniak

i Waldek Mazur

(współorganizatorzy: Wydawnictwo Literackie i Wydawnictwo Warstwy)

Rok 2023 dla Julii Fiedorczuk jest z całą pewnością ważny. W Wydawnictwie Literackim ukazuje się powieść, którą sama autorka określa jako najtrudniejszą do napisania spośród swoich dotychczasowych książek, z kolei Wydawnictwo Warstwy opublikowało tom scalający i omawiający cały jej poetycki dorobek. Czy są tematy, w których proza nie wystarcza i trzeba sięgnąć po poezję? A może te relacje są całkiem inne?

18.00 *Rzeki i granice*. Z Andrzejem Stasiukiem rozmawia Maciej Robert

W twórczości Andrzeja Stasiuka przestrzeń jest bardzo istotna – i ta realna, i ta będąca jej kartograficznym odwzorowaniem. W każdej z nich ważną rolę odgrywają rzeki, będące przecież miejscem granicznym. W trakcie rozmowy (prowadzonej przez autora książki *Rzeki, których nie ma*) przejdziemy przez rzekę. I to niejedną.

19.15 wręczenie nagród w 5. edycji Konkursu im. Tymoteusza Karpowicza

na recenzję literacką

(współorganizator: Wrocławski Dom Literatury)

To już piąta edycja konkursu, którego celem jest promocja i wsparcie działalności na polu krytyki literackiej. W szczególności zostają docenione prace poświęcone twórczości polskich pisarek i pisarzy. Konkursowi patronuje Tymoteusz Karpowicz, poeta i prozaik, tłumacz i dramaturg. Wszyscy finaliści zostali zaproszeni na Festiwal Góry Literatury. Najlepsza spośród recenzji ukaże się w „Książkach. Magazynie do czytania”, a autor otrzyma za nią także nagrodę pieniężną. Zgłoszone prace ocenia jury w składzie: Kinga Dunin, Grzegorz Gauden, Karol Maliszewski, Magdalena Rabizo-Birek i Kazimiera Szczuka.

19.30 Mariusz Szczygieł, *Fakty muszq zatańczyć*.

Z autorem rozmawia Ewa Winnicka

Fakty muszq zatańczyć to książka o reportażu. Porozmawiamy z autorem o tym, jak atrakcyjnie napisać prawdę, żeby nie skłamać. Czy prawda w reportażu jest w ogóle możliwa? Dlaczego forma ma znaczenie? Czy reportaż przetrwa w czasach AI? I z jakiego powodu tylu młodych wciąż unika tego zawodu?

21.00 koncert: Kazik

Wokalista, kompozytor, autor tekstów, który często nie przebiera w słowach i mówi wprost. Jego bezkompromisowa postawa budzi kontrowersje, ale powoduje też, że ma rzeszę zwolenników. Najlepszym tego dowodem jest fakt, że Kazik na scenie gości już ponad 40 lat, a jego twórczość z upływem czasu nabiera nowego znaczenia.

15.07 (sobota)

Miejska Biblioteka Publiczna w Nowej Rudzie

ul. Bohaterów Getta 10, Nowa Ruda

Latający Uniwersytet Ludowy

10.00–12.00 warsztaty kreatywnego pisania: *Pani Odra i Pan Bug*. Moduł III.
Prowadzi Zbigniew Kruszyński (wydarzenie zamknięte)

Rynek w Nowej Rudzie

Latający Uniwersytet Ludowy

obowiązują zapisy mailowe pod adresem lul@fundacjaolgitokarczuk.org, liczba miejsc ograniczona

9.00–13.00 warsztaty rowerowe: *Aparat, rower i stara mapa*.

Prowadzi Filip Springer

Miejski Ośrodek Kultury w Nowej Rudzie

ul. Strzelecka 2a, Nowa Ruda

Latający Uniwersytet Ludowy

obowiązują zapisy mailowe pod adresem lul@fundacjaolgitokarczuk.org, liczba miejsc ograniczona

10.00–12.00 seminarium: *Ex-centrum. Przyszłość odzyskana. Siła i źródła nadziei w czasach chaosu*. Prowadzi Edwin Bendyk

Biblioteka Publiczna Gminy Nowa Ruda, Filia Nr 1

Dzikowiec 95b

wstęp wolny, nie obowiązują wejściówki

Małe Góry Literatury

11.00–12.15 Karolina Lewestam, *Silla*. Z autorką rozmawia Waldek Mazur
(współorganizator: Wydawnictwo Agora)

W mroźnej krainie, nad którą świecą dwa księżycy, ludzie i zwierzęta od wieków żyją w przyjaźni. Jednak ostatnio zaczynają się dziać niepokojące rzeczy. Jest coraz zimniej, śnieżne krowy linieją, w jeziorach i morzu brakuje ryb, pod lodem zaś czai się zło. A najgorsze jest to, że Zorza... umiera. Karolina Lewestam proponuje młodszemu czytelnikowi fantastyczną przygodę w towarzystwie jedenastoletniego Ariego, który udaje się w daleką, pełną niebezpieczeństw podróż. W jej trakcie chłopiec pozna nowych przyjaciół oraz przeżyje coś, co na zawsze odmieni jego życie.

ZAMEK SARNY

Zamek Sarny

Ścinawka Górna 40e

obowiązuje całodzienny bilet

11.00 *Nauka i transcendencja*. Z Krzysztofem Meissnerem i Janem Woleńskim rozmawia Katarzyna Kasia

To będzie rozmowa o ważnej i niekoniernie wyraźnej granicy między fizyką a metafizyką. Czy we współczesnej nauce wszystko da się zważyć i zmierzyć? A może to tylko iluzja, urojenie, sen o wielkości, z którego niezwykle trudno się z pokorą obudzić? Posłuchamy o tym, czym właściwie jest najbardziej podstawowa z filozoficznych dyscyplin: metafizyka i w jakich teoretycznych konstatacjach spotyka się z fizyką.

12.30 *Kwestia charakteru. Bojowniczkę z getta warszawskiego*.

O książce rozmawiają Sylwia Chutnik, Agnieszka Dauksza, Hanka Grupańska i Monika Sznajderman

Czternaście kobiet (Kalina Błazejowska, Katarzyna Czerwonogóra, Agnieszka Dauksza, Patrycja Dołowy, Agnieszka Glińska, Hanka Grupańska, Agnieszka Haska, Natalia Judzińska, Magdalena Kozłowska, Joanna Ostrowska, Karolina Sulej, Anna Szyba, Karolina Szymaniak, Monika Tutak-Goll) postawiło przed sobą wspólny cel: z okrucieństw informacji rozsianych w archiwach, relacji świadków i fragmentów historycznych publikacji złożyć pełną opowieść o innych kobietach – bojowniczkach z getta warszawskiego. Dotychczas znaleźliśmy je często tylko z imienia i zawsze jako towarzyszkę walk swoich kolegów. *Kwestia charakteru* przedstawia je jako pełnoprawne bohaterki. O książce porozmawiają jej redaktorki oraz dwie spośród autorek.

14.00 Yael Neeman, *Była sobie kiedyś*. Z autorką rozmawia Irek Grin
(współorganizator: Wydawnictwo Próby)

Pazit chciała zniknąć; wymazać teraźniejszość i przeszłość. Córka polskich Żydów, która na stałe zamieszkała w Izraelu, z czasem stała się cenioną redaktorką i tłumaczką, ciągle jednak pragnącą skryć się przed światem, przed bolesnymi wspomnieniami. Autorka opowie o trudach związanych z pamięcią, o zabieraniu głosu i wysiłku tworzenia własnej biografii.

15.30 *Nagle, w kolejce po chleb*.

Z Ryszardem Krynickim rozmawia Ilona Witkowska

Jak wyglądało teraz? Jak przebiegały próby? Porozmawiamy o codzienności środowiska na przestrzeni kolejnych dekad z jednym z najbardziej znanych przedstawicieli Nowej Fali.

17.00 Anda Rottenberg, *Rozrzut*.

Z autorką rozmawia Małgorzata Omilanowska-Kiljańczyk

Rozrzut to bogato ilustrowany pejzaż kultury XX i XXI wieku – w którym spotkamy się z artystami mniej i bardziej znanymi – a jednocześnie wciągający przewodnik po sztuce tych czasów i po współczesnym świecie. O lekturze otwierającej drzwi do zrozumienia kwestii fundamentalnych: po co nam sztuka i po co nam artyści, porozmawiamy z jej autorką – historyczką sztuki, krytyczką i kuratorką.

18.30 Wojciech Tochman, *Historia na śmierć i życie*.

Z autorem rozmawia Waldek Mazur

(współorganizator: Wydawnictwo Literackie)

Zbrodnia, której nie można wybaczyć, i jej ofiara. Dramat rodziny, z którego nie da się podźwignąć. Skazana kobieta i jej krzywda bez kresu. W *Historii na śmierć i życie* autor pisze o dziewczynie, która za swoją młodość, płęć i urodę zapłaciła wszystkim, co miała i co mogłaby mieć. Składa też hołd wybitnej reporterce Lidii Ostałowskiej – ona właśnie jako pierwsza zaczęła dokumentować tę długą historię.

20.00 O planach Fundacji Olgi Tokarczuk i Latającym Uniwersytecie Ludowym rozmawiają: Olga Tokarczuk (Fundatorka, członkini Rady Fundacji), Jana Karpieńko (koordynatorka projektów), Grzegorz Tokarczuk (prezes Zarządu Fundacji) i Irek Grin (przewodniczący Rady Fundacji, dyrektor programowy)

Od września tego roku Fundacja Olgi Tokarczuk przekształci inicjatywę edukacyjną Festiwalu Góry Literatury – Latający Uniwersytet Ludowy – w całoroczny projekt zajęć z dziećmi, młodzieżą i dorosłymi. Doświadczenia ostatnich lat pokazują, że tylko systemowa i konsekwentna edukacja pozaszkolna, szczególnie w mniejszych miejscowościach i na wsiach, pozwoli zapobiec narastaniu niebezpiecznych tendencji, z którymi mierzy się Polska i wiele krajów świata. Trzeba przywrócić właściwe znaczenie takim pojęciom jak praworządność, równouprawnienie, szacunek do inności. Trzeba uczyć o mechanizmach populizmu, mowy nienawiści, ksenofobii, nacjonalizmu. Trzeba edukować, by zapobiegać i walczyć z każdym rodzajem wykluczenia.

21.30 koncert: VOO VOO – *Premiera*

Grupa muzyczna, która od lat gości na polskiej scenie muzycznej, a mimo to wymyka się wszelkim schematom. Najlepszym przykładem niesablonowego myślenia jest wydanie płyty *Premiera* po 38 latach na scenie. Na krążku znalazły się utwory z artystkami takimi jak Hania Rani czy Masha Natanson.

16.07 (niedziela)

Rynek w Nowej Rudzie

wstęp wolny

od 10.00 jarmark prezentujący rękodzieło, produkty spożywcze i wyroby artystyczne okolicznych twórców i wytwórców
(współorganizator: Stowarzyszenie StoloVelasy)

Miejski Ośrodek Kultury w Nowej Rudzie

ul. Strzelecka 2a, Nowa Ruda

obowiązują zapisy mailowe pod adresem lul@fundacjaolgitokarczuk.org, liczba miejsc ograniczona

Latający Uniwersytet Ludowy

10.00–12.00 seminarium: *Ex-centrum. Przyszłość odzyskana. Siła i źródła nadziei w czasach chaosu*. Prowadzi Edwin Bendyk

SOKOŁOWSKO

Kino Zdrowie

ul. Główna 36, Sokołowsko

wstęp wolny

10.00 spacer z Jerzym Markiem śladami *Empuzjonu* Olgi Tokarczuk

Sokołowsko (niem. Görbersdorf) to niepozorna sudecka wieś, schowana między lesistymi pagórkami. Pierwsza wzmianka o tej miejscowości pochodzi z roku 1357 – wówczas została ona założona, prawdopodobnie przez braci z klasztoru benedyktynów w Broumowie. Właśnie to miejsce stało się niemy – a może wręcz przeciwnie? – świadkiem wydarzeń opowiedzianych na kartach *Empuzjonu* Olgi Tokarczuk. Do wsi tej przed I wojną światową zjeżdżali ludzie cierpiący na choroby „piersiowe i gardlane”, by nowatorską metodą klimatyczno-dietetyczną leczyć swoje przypadłości pod okiem najlepszych specjalistów w uzdrowisku doktora Brehmera.

Wyberzemy się na spacer z Jurkiem Markiem – zobaczymy potężne mury byłego sanatorium, które jest obecnie Międzynarodowym Laboratorium Kultury Fundacji In Situ. Przejdziemy się ścieżkami, którymi podążał Mieczysław Wojnowicz z innymi mieszkańcami Pensjonatu dla Panów. Poczujemy atmosferę horroru przyrodoleczniczego, wchodząc w głąb lasu. A może, przy odrobinie szczęścia, zobaczymy żyjącą na tych terenach *mantis religiose*, czyli modliszkę zwyczajną? A może spotkamy... empuzę?

Park zdrojowy dr. Brehmera w Sokołowsku

wstęp wolny

12.00 *Chcę ci powiedzieć wszystko.*

Rozmowa dwóch poetek o sobie: Emilia Konwerska i Ilona Witkowska

Emilia Konwerska i Ilona Witkowska rozmawiają o gadaniu w wierszach i życiu.

13.30 *Performatywne czytanie znaków.*

Rozmowa dwóch pisarzy o sobie: Piotr Janicki i Mateusz Górniak

Co wymyślą zasłużony działacz poetycki Janicki i piekielnie zdolny debiutant Górniak, czemu zaplątał się między nich Hamlet? Nie wiadomo; z pewnością warto sprawdzić.

16.30 Filip Springer, *Mein Gott, jak pięknie.*

Z autorem rozmawia Ilona Witkowska

Co to znaczy „odkryć miejsce” i czy to w ogóle możliwe – porozmawiamy z odkrywcą wielu miejsc.

Kino Zdrowie

ul. Główna 36, Sokołowsko

wstęp wolny

15.00 z Katarzyną Nosowską rozmawia Karolina Korwin Piotrowska

Piosenkarka, autorka tekstów, kompozytorka, felietonistka i osobowość medialna. Ale czy Katarzynę Nosowską trzeba komukolwiek przedstawiać?

Sanatorium Grunwald, Czerwona Sala

wstęp wolny

18.00 koncert: *Gdzie koniec tęczy nie dotyka ziemi.*

Andrzej Sosnowski & Chain Smokers

Chain Smokers to projekt muzyczno-literacki oparty na połączeniu muzyki improwizowanej i polskiej poezji współczesnej; jego ideą jest zbliżanie wartości muzyki i tekstu poetyckiego, wzajemne przenikanie się rytmiki wiersza i muzyki. Koncerty mają charakter jednorazowego wydarzenia, podróży dźwięków i towarzyszącego im poetyckiego słowa. Trzecią płytę Chain Smokers *Gdzie koniec tęczy nie dotyka ziemi* charakteryzuje instrumentalna improwizacja muzyków (Patrik Zakrocki, Mateusz Rybicki, Zbyszek Kozera) podążająca za naturalnym tempem i rytmiką wierszy Andrzeja Sosnowskiego, do którego recytacji przygotowana została przestrzeń muzyczna. Tak więc to wiersz ustawia tu podstawy rytmiki, klimat, tempo.

ZAMEK SARNY

Zamek Sarny

Ścinawka Górna 40e

na pokazy filmowe wstęp wolny, nie obowiązują wejściówki; na koncert obowiązują bilety

12.00 pokaz krótkich filmów Marcina Giżyckiego: *Sycylijska pchła, Panta Rhei, Stone Story, Kinefaktura, Fala, Wieczór, Aquatura, Theatrum Magicum, Gra w strzałki, Haiku i Biała kurtyna.*

Po projekcji z Agnieszką Taborską rozmawia Magdalena Barbaruk

łacińskie *animare* znaczy tyle co „ożywiać”, „tchnąć ducha”. Zmarły 20 października 2022 roku Marcin Giżycki nie zaprzestał aktywności: wydaje książki, inspiruje do pisania, ujawnia swoje nowe oblicza, na przykład jako autora limeryków. Dyrektor festiwalu filmu animowanego Animator sam okazuje się animatorem na tyłu polach, w tyłu dziedzinach, że rozmowa z Agnieszką Taborską z pewnością nie będzie dotyczyć tylko filmów, które tworzył w ostatnich dekadach. Spotkaniu z wieloletnią partnerką i współpracowniczką Giżyckiego, autorką *Archipelagów Topora*, będzie patronować linoryt Rolanda Topora *Witam ponownie*. Rzucimy nowe (ukośne?) światło na życie i twórczość tego znakomitego artysty i intelektualisty, reżysera, fotografa, historyka i krytyka sztuki, autora wielu książek o kinie, mediach i sztuce współczesnej.

14.00 pokaz filmu *Skarb* Andrzeja i Michała Łagodów

Film *Skarb* jest adaptacją sztuki Olgi Tokarczuk z 1999 roku pod tym samym tytułem. Za realizację odpowiada grupa amatorskiego Teatru Lokomotywa ze Świdnika, która w 2020 roku wystawiła spektakl *Żurek*.

18.30 pokaz filmu *Do ostatniej kropli* Ewy Ewart. Po projekcji z reżyserką rozmawia Katarzyna Kasia

Rozmowa z wybitną twórczynią filmów dokumentalnych i reżyserką będzie towarzyszyła projekcji jej najnowszego dzieła. Porozmawiamy o kryzysie planetarnym, koncentrując się na problemach związanych z deficytem wody – o jego przyczynach, o tym, jak możemy mu zapobiegać i jak mówić o nim w sposób, który dotrze do uszu decydentów.

21.00 koncert: Nosowska

Jedna z najbardziej rozpoznawalnych postaci muzycznych w Polsce, wokalistka, autorka tekstów i książek. Laureatka wielu nagród muzycznych, w tym Paszportu „Polityki” i Złotego Krzyża Zasługi. Znana ze swojej otwartości i tego, że łączy pokolenia. Na swojej najnowszej płycie *Degrengolada* nie stroni od tematu trudnej sytuacji politycznej, a także konfliktu za naszą wschodnią granicą.

23.00 Green Art Jaga Hupało w dialogu z artystami. Sztuka Natury – Natura Sztuki. Mapping na rzeźbach Marthy Mulawy. Autor: Filip Jarosz. Kuratorki: Barbara Siatkowska i Sylwia Krzemianowska

KROBIELOWICE

Pałac Krobielowice

Krobielowice 21, Kąty Wrocławskie

wstęp wolny, nie obowiązują wejściówki

16.00 Wojciech Tochman, *Historia na śmierć i życie.*

Z autorem rozmawia Waldek Mazur

(współorganizator: Rozczytana Aglomeracja)

Porozmawiamy o zbrodni, ofierze i rodzinie; o dziewczynie, która za młodość i urodę zapłaciła najwyższą cenę. *Historia na śmierć i życie* jest reportażem z pogranicza *true crime* i dramatu psychologicznego.

SERDECZNIE ZAPRASZAMY!

Lokalizacje festiwalowe

DZIKOWIEC

Biblioteka Publiczna Gminy Nowa Ruda, Filia Nr 1, Dzikowiec 95b

KŁODZKO

Kłodzki Ośrodek Kultury, pl. Władysława Jagiełły 1

Rynek

KROBIELOWICE

Pałac Krobielowice, Krobielowice 21

LUDWIKOWICE KŁODZKIE

Galeria Ludwikowice, Główna 65

NOWA RUDA

Galeria NOWA art space, ul. Kościelna 23a

Park przy ul. Strzeleckiej

Miejski Ośrodek Kultury w Nowej Rudzie, ul. Strzelecka 2a

Miejska Biblioteka Publiczna w Nowej Rudzie, ul. Bohaterów Getta 10

Szklany Dom, ul. Cicha 2

Stara Pracownia Jagi Hupało, ul. Bohaterów Getta 14

Rynek

RADKÓW

Centrum Łąkowa 1, ul. Łąkowa 1

Rynek

Taras widokowy na górze Guzowatej

SOKOŁOWSKO

Kino Zdrowie, ul. Główna 36

Park zdrojowy dr. Brehmera

Sanatorium Grunwald

ŚCINAWKA GÓRNA

Zamek Sarny, Ścinawka Górna 40e

ŚWIDNICA

Miejska Biblioteka Publiczna w Świdnicy, ul. Franciszkańska 18

WAŁBRZYCH

Stara Kopalnia, ul. Piotra Wysockiego 29

Małe Góry Literatury

Pasmo Małe Góry Literatury zostało stworzone z myślą o najmłodszych uczestniczkach i uczestnikach festiwalu. W tym roku oprócz spotkań z Dionisiosem Sturisem, Michałem Rusinkiem, Barbarą Sadurską, Adamem Wajrakiem, Tomaszem Samojlikiem i Karoliną Lewestam przygotowaliśmy warsztaty rysunkowe i ekologiczne.

***Chodź, narysuj mi las* – warsztaty z rysowania lasu i leśnych zwierzaków. Prowadzi Tomasz Samojlik**

Oparte na książkach i komiksach (*Żubr Pompik*, *O rety! Przyroda*, *Pikotek chce być odkryty*, *Ryjówka przeznaczenia* i *Umarły Las*) warsztaty pokażą, jak w prosty sposób narysować las i zamieszkujące go zwierzęta, od najmniejszych ryjówek po największe żubry. Przy okazji wspólnego rysowania uczestnicy dowiedzą się wielu zaskakujących rzeczy o zwyczajach i zachowaniach zwierząt oraz o tym, jak niezwykle jest miejsce ich życia – las. Będą też mieli okazję poznać wstrząsającą prawdę: otóż każdy, bez wyjątku, może być twórczynią lub twórcą komiksów i ilustracji. Nie trzeba wspaniale rysować ani genialnie kolorować (choć to pomaga), nie trzeba znać wszystkich zasad perspektywy i skali (choć bywa to przydatne). Bezwzględnie za to trzeba mieć otwarty umysł! Polecana jest gonitwa pomysłów w głowie, nie obejdzie się też bez dozy kreatywności.

Do uczestnictwa w warsztatach rysowania z Tomaszem Samojlikiem zapraszamy dzieci i młodzież, a może skusi się także jakiś dorosły? Zapraszamy **14 lipca do Biblioteki Publicznej Gminy Nowa Ruda w Dzikowcu od 11.00 do 12.30**. Wstęp wolny, nie obowiązują zapisy.

Nie ma śmieci, są pomysły

Nie ma śmieci, są pomysły to warsztaty, podczas których dzieci dowiedzą się, jak wiele ciekawych rzeczy można stworzyć z przedmiotów trafiających zazwyczaj do

kosza na śmieci. Uczestnicy warsztatów zapoznają się z podstawowymi informacjami o recyklingu oraz świadomym podejściu do gospodarki odpadami. W trakcie spotkania będzie czas na dyskusję na temat wpływu działań człowieka na planetę, a także o tym, jak każdy może przyczynić się do zmniejszenia negatywnego wpływu na środowisko naturalne.

Przyłączcie się do ekologicznych zajęć i stańcie się młodymi obrońcami Ziemi! Razem możemy uczynić świat lepszym miejscem dla wszystkich istot. Zapraszamy do biblioteki w Świdnicy, gdzie czekają na Was fascynujące przygody z ekologią!

Warsztaty odbędą się **12 lipca o godzinie 10.00 w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Świdnicy** (ul. Franciszkańska 18, skwer z dzikami). Obowiązują zapisy.

***Biblioteczna EkoFrajda* – strefa zabawy dla dzieci**

Zapraszamy dzieci do mobilnego placu zabaw, gdzie nauka, zabawa i ekologia spotykają się w jednym miejscu poprzez interaktywne gry planszowe, quizy, zgadywanki i wiele innych. To doskonała okazja, aby rozwijać świadomość ekologiczną wśród najmłodszych i inspirować ich do podejmowania działań na rzecz lepszego środowiska. Dołącz do ekologicznej przygody!

Zapraszamy **12 i 13 lipca o godzinie 11.00 do Miejskiej Biblioteki Publicznej w Świdnicy** (ul. Franciszkańska 18, skwer z dzikami). Wstęp wolny.

EkoTeka

EkoTeka to warsztaty dla dzieci łączące praktyczne i interaktywne podejście do nauki. Uczestnicy będą mieli okazję uczyć się poprzez doświadczanie i eksperymentowanie, co pomoże im lepiej zrozumieć zasady ochrony środowiska. Warsztaty skupiają się na rozwijaniu kreatywności dzieci. Będą miały one możliwość tworzenia unikalnych przedmiotów i ozdób z materiałów z recyklingu, co rozwinie ich umiejętności artystyczne i świadomość ekologiczną.

Warsztaty odbędą się **13 lipca o godzinie 10.00 w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Świdnicy** (ul. Franciszkańska 18, skwer z dzikami). Obowiązują zapisy.

Latający Uniwersytet Ludowy

Uniwersytet ludowy to pozaszkolna placówka edukacji obywatelskiej dla młodzieży i dorosłych, która przez dziesięciolecia związana była ze środowiskami wiejskimi. Dziś oferta uniwersytetów ludowych w wielu krajach kierowana jest do szerszych kręgów odbiorców. Idea powstała w Danii w XIX wieku, a jej twórcą był Mikołaj Fryderyk Seweryn Grundtvig. Głosił on hasło „szkoły dla życia”. Uniwersytety ludowe rozbudzą świadomość międzykulturową, przeciwdziałają marginalizacji społecznej i propagują zachowania proekologiczne. To bardzo elastyczna forma edukacyjna, doskonale dostosowująca się do potrzeb konkretnych środowisk. Ważny jest jednak fakt, że wykazują one ścisły związek z sytuacją społeczną i polityczną w kraju.

Pierwsze uniwersytety ludowe na ziemiach polskich zaczęły powstawać na początku XX wieku, a najwięcej ich funkcjonowało w czasach dwudziestolecia międzywojennego. W wielu placówkach realizowano wtedy setki konkretnych działań edukacyjnych mających na celu przeciwdziałanie społecznemu wykluczeniu.

Pasmo Latający Uniwersytet Ludowy na Festiwalu Góry Literatury od lat kontynuuje tradycje. Co roku zwiększa się liczba seminariów oraz warsztatów – chcemy, by wszyscy znaleźli odpowiednie dla siebie wydarzenia, które poszerzają horyzonty, otwierają na piękno przyrody, zrzucają człowieka z piedestału na rzecz świata fauny i flory czy przybliżają nietypową tematykę, w tym technologiczne nowinki. A zatem serdecznie Państwa zapraszamy – nie tylko do biernego uczestnictwa, lecz także do zadawania pytań i stawiania hipotez; po prostu – do rozmów.

***Nieposłuszeństwo, opór, bunt* – warsztaty z progresywności. Prowadzi Magdalena Środa**

Pierwsze, co nam każą w dzieciństwie, w szkole, w państwie, to – być posłusznym. Rodzice, władza, autorytety domagają się posłuszeństwa i zapewne bez niego rodziny, wspólnoty, państwa by się rozpadły. Ale czy by się rozwijały? Nieposłuszeństwo, opór, bunt – to narzędzia zmiany i postępu zarówno społecznego, jak i moralnego. Narzędzia niełatwe w użyciu, bo trzeba mieć silną wolę, wizję i odwagę, by się nimi posługiwać. Na warsztatach przyjrzymy się różnym formom (literackim, filozoficznym, społecznym) nieposłuszeństwa, oporu, buntu, a także wartościom, których bronią, oraz wizjom, którym służą.

Trzy spotkania w charakterze seminarium odbędą się **8, 9 i 10 lipca w Centrum Łąkowa 1 w godzinach 9.00–12.00**. Obowiązują zapisy, liczba miejsc ograniczona. Istnieje możliwość zapisu na pojedyncze dni, ale zachęcamy do uczestnictwa w pełnym cyklu.

fot. Jerzy Wypych

***Jak napisać scenariusz do gry komputerowej?* Prowadzi spółka Sundog**

Opisanie historii to jedno, przysposobienie jej w celu przemiany w scenariusz i fabułę gry komputerowej to coś zupełnie innego. Twórca gry ma do dyspozycji więcej narzędzi do opowiadania niż pisarz. W trakcie dwugodzinnych zajęć Aleksandra Bieluk i Zbyszko Fingas – członkowie zespołu tworzącego grę na podstawie twórczości Olgi Tokarczuk – spróbują przekazać w pigułce, jak pomyśleć o wybranej opowieści tak, by przerobić ją na scenariusz gry. Celem warsztatu jest takie przeformułowanie narracji opowieści, żeby zapewnić grze odpowiednie tempo, dopasować środki wyrazu do mechanik gry i utrzymać uwagę gracza oraz zapewnić mu dobrą zabawę.

Warsztaty odbędą się **11 lipca w Starej Kopalni w Wałbrzychu w godzinach 10.00–12.00**. Obowiązują zapisy. Liczba miejsc ograniczona.

***Ścieżka kariery w świecie gier komputerowych.* Prowadzi spółka Sundog**

Produkcja gier komputerowych jest popularnym zawodem, cieszącym się niesłabnącym zainteresowaniem tysięcy ludzi. To praca bardzo kreatywna i zespołowa – aby powstała udana gra, potrzebne są umiejętności wielu osób biegłych w programowaniu, tworzeniu ilustracji i wizualizacji, dźwięku i tekście. W trakcie dwugodzinnych zajęć Carlos Castañón i Mateusz Błaszczuk ze spółki Sundog opowiedzą o pracy w branży gier – kto tworzy zespoły, jakich umiejętności z różnych dziedzin potrzeba, a także czego się uczyć i jakich błędów nie popełniać.

Warsztaty odbędą się **12 lipca w Starej Kopalni w Wałbrzychu w godzinach 10.00–12.00**. Obowiązują zapisy. Liczba miejsc ograniczona.

Czytanie z lasu, mchu i drzew.**Seminarium-spacer z Urszulą Zajączkowską**

Spacer-seminarium, podczas którego będziemy rozmyślać o roślinach żyjących w relacji ze wszystkim. Zrobimy preparaciki i pod mikroskopem zerkniemy do środka patyczka, łodyżki czy liścia. Odczytamy litery komórek, zdania tkanek i spróbujemy przetłumaczyć je na ludzki.

Zapraszamy na literacko-botaniczne szwendanie się po leśnych ścieżkach granicami Radkowa i Wambierzyc, pomiędzy Ampułą i Mnichem, tam, gdzie meandruje Psi Potok. Będziemy zaglądać do pni drzew, przyglądać się, kucać, patrzeć przez lupkę i mikroskop.

Seminaria-spacery odbędą się **9 i 10 lipca w godzinach 9.00–11.00**. Punktem zbiórki jest Radków, parking przy dwóch stawach (początek niebieskiego szlaku). Liczba miejsc ograniczona, obowiązują zapisy. Przewodnicy: Stolovelasy. Współorganizator: Fundacja im. Heinricha Bölla.

fot. Marta Sobala

Ktoś, nie coś na Festiwalu Góry Literatury:***W imieniu – warsztaty stawiania w obronie zwierząt.*****Prowadzi Karolina Kuszlewicz**

Podczas warsztatów uczestnicy poznają istniejące narzędzia prawne, które można wykorzystywać w obronie praw zwierząt, i uczą się, jak stosować je w praktyce. Dodatkowo warsztat ma na celu wsparcie osób decydujących się na pracę dla zwierząt w myśl zasady, że ratownik musi być silny. W trakcie warsztatów postaramy się wzmocnić motywację, poczucie sensu i nadziei na zmianę u tych, którzy na co dzień muszą zmagać się z niezrozumieniem, złym prawem i nieszczęściem zwierzątek.

Warsztaty poprowadzi Karolina Kuszlewicz, adwokatka i założycielka Kancelarii nad Wisłą, specjalizująca się w ochronie praw zwierząt i przyrody. Karolina Kuszlewicz jest wykładowczynią na Uniwersytecie Warszawskim i autorką licznych publikacji specjalistycznych, w tym Komentarza do ustawy o ochronie zwierząt.

Warsztaty odbywają się w ramach Festiwalu Naturocentrycznego Ktoś, nie coś. Chętnych zapraszamy **11 lipca w godzinach 9.00–12.00 do Centrum Łąkowa 1 w Radkowie**. Obowiązują zapisy, liczba miejsc ograniczona.

Warsztaty Rewitalizacja miasta.**Prowadzą: Dorota Jarodzka-Śródka i Kazimierz Śródka**

Architekci porozmawiają z zainteresowanymi o kilku zagadnieniach. Na początek zaprezentują swoją wizję roli osoby zawodowo zajmującej się architekturą i urbanistyką jako kreatora najróżniejszych „przestrzeni wspólnych” – rozumianych zarówno jako miejsca odpoczynku, rekreacji i spotkań mieszkańców, jak i wspólnotowego myślenia o budynku, osiedlu czy mieście w kontekście potrzeb i oczekiwań społecznych. Spróbują także zmierzyć się ze swoją rolą swoistych mediatorów pomiędzy mieszkańcami a inwestorami (prywatnymi i publicznymi). Zastanowią się nad modelem partycypacyjnym w projektowaniu i rewitalizacji. Postarają się odpowiedzieć na pytania o sposoby myślenia na temat przestrzeni, która pracuje, spełniając swoje zadanie użyteczności. Na koniec przedstawią założenia rewitalizacji Domów Tkaczy w Nowej Rudzie. Przedsięwzięcie to będzie również przykładem możliwych modeli rozmowy o współczesnej urbanistyce i architekturze oraz ich społecznej roli i odpowiedzialności.

Warsztaty odbędą się **12 lipca w Szklanym Domu** (ul. Cicha 2, Nowa Ruda) **w godzinach 10.00–13.00**. Obowiązują zapisy, liczba miejsc ograniczona.

Seminarium suicydologiczne.**Wykłady: Halszka Witkowska, Jolanta Palma****Halszka Witkowska, *Mały człowiek, duży problem. Zachowania samobójcze wśród młodzieży***

W ciągu ostatnich dwóch lat w Polsce znacząco wzrosła liczba prób samobójczych wśród nastolatków. Dlaczego tak się dzieje? Co najczęściej wpływa na podjęcie decyzji o próbie samobójczej? Jakie są czynniki ryzyka? W trakcie wykładu słuchacze poznają podstawowe informacje o zachowaniach samobójczych i elementy wpływające na kryzys suicydalny u nastolatków, a przede wszystkim dowiedzą się, jaką rolę odgrywa środowisko szkolne, rodzinne oraz internetowe we wzroście zachowań samobójczych w tej grupie wiekowej. Wykład ma na celu poszerzenie wiedzy u odbiorców zgodnie z zasadą „zrozumieć, aby zapobiec”.

Jolanta Palma, *Jak zauważyć kryzys u dziecka i jak zareagować?*

Kryzys jest częścią ludzkiego życia. Każdy, kto go doświadcza, zasługuje na pomoc. Dzieci i młodzież, aby go pokonać, potrzebują wsparcia świadomych i kompetentnych dorosłych, którzy wprowadzą środki zaradcze. Dlatego też słuchacze zdobędą wiedzę, jak rozpoznać kryzys emocjonalny u dziecka lub nastolatka, na co zwracać uwagę podczas rozmowy oraz jaką postawę przyjąć wobec niego. Poruszone zostaną również podstawowe zasady kontaktu z młodą osobą w kryzysie samobójczym. Istotną kwestią jest ponadto zwrócenie uwagi na rolę dorosłych w udzielaniu pierwszej pomocy emocjonalnej, która – podobnie jak pierwsza pomoc przedmedyczna – może uratować czyjeś życie.

Warsztaty odbędą się **13 lipca w godzinach 10.30–13.00 w Kłodzkim Ośrodku Kultury** (pl. Władysława Jagiełły 1). Nie obowiązują zapisy.

Warsztaty Inkluzja i różnorodność Romów w Polsce.**Prowadzi Joanna Talewicz (Fundacja w Stronę Dialogu)**

Wróżki, folklor, kolorowe sukienki, problemy społeczne, kradzieże. To najczęściej przywoływane skojarzenia dotyczące Romów, które często stają się alternatywą dla rzetelnej wiedzy i nijak mają się do faktów. Mimo że w Polsce obecni są od kilkuset lat, wciąż budzą ambiwalentne uczucia. Z jednej strony zadziwiają i fascynują swoją odmiennością, z drugiej zaś budzą strach i pogardę ze względu na tryb życia i postrzeganie rzeczywistości wbrew normom powszechnie uznawanym za obowiązujące. Stereotypy i mity na temat tej społeczności mają długą historię, co naturalnie wpływa na komunikację i integrację.

Podczas spotkania Joanna Talewicz przybliży uczestniczkom i uczestnikom sytuację społeczności romskiej w Polsce. Opowie również o sytuacji imigrantek i imigrantów z Rumunii oraz uchodźczyń i uchodźców pochodzenia romskiego z Ukrainy.

Warsztaty odbędą się **13 lipca w Miejskim Ośrodku Kultury w Nowej Rudzie w godzinach 11.00–13.00**. Obowiązują zapisy, liczba miejsc ograniczona. Współorganizator: Fundacja Heinricha Bölla.

Warsztaty kreatywnego pisania *Pani Odra i Pan Bug (opowieści o osobach pozaludzkich)*. Prowadzą Karol Maliszewski, Miłka Malzahn i Zbigniew Kruszyński

Ona i On to tylko symbole tego, co pozaludzkie, a nieludzko do tej pory lekceważone. Spójrz na świat, pamiętając o ognozi, wieloaspektowym postrzeganiu rzeczywistości, empatii i wyobraźni. Bądź jak szamanka czy szaman i zobacz towarzyszące nam byty, albo raczej byty, którym towarzyszymy od wieków, nie dostrzegając ich odrębności i autonomiczności. Pozwól im przemówić albo pokornie przemów w ich imieniu. To nie tylko rzeki, strumienie czy jeziora, są jeszcze rośliny i zwierzęta (w swojej zastanawiającej poszczególności), są tajemniczymi skupiskami energii i sensu w dolinach i górach, kotlinach i wyżynach, borach i zagajnikach, a i w miejskich murach nie brakuje rozsianych śladów tej drugiej, podobno niemej, rzeczywistości.

Pozwól sobie na mitologiczne i animistyczne ujęcie tematu, może nawet, jeśli chcesz, baśniowe; przy czym nie chcemy podcinać skrzydeł zaprzysiężonym realistom i naturalistom, oni zapewne też potrafią coś wykrzesać z tego tematu. Poczuj coś więcej w związku z otaczającym nas światem, z istotami szukającymi głosu i wyrazu. Chwytaj za pióro, bo na razie innej broni nie mamy.

Warsztaty kreatywnego pisania odbędą się **14 i 15 lipca w Bibliotece Publicznej w Nowej Rudzie**. Wydarzenie jest zamknięte.

Warsztaty Szamanizm opowieści.**Prowadzą Jana Karpieńko i Robert Rient**

Szamanizm jest duchowością, której potrzebuje współczesny świat. To duchowość poza religijnymi ścieżkami. Duchowość wolności, zdrowia, dyscypliny i miłości. Duchowość uznawania ducha, umysłu i ciała jako ważnych i połączonych. Duchowość będąca uznaniem prawa do życia ludzi w ich pełnej różnorodności i uznaniem roślin, kamieni, rzek, gór, ognia, wiatru, ziemi jako żywych.

Szamanizm to głęboka dyscyplina i codzienna praktyka szacunku do wszystkich żywych istot. Znanych i nieznanych, widzialnych i niewidzialnych, zaprzyjaźnionych i tych, z którymi nie chcemy być w kontakcie. Szamański szacunek jest formą uznania cudzego istnienia.

Szacunek nie jest tożsamy z budowaniem relacji ze wszystkimi istotami – do czego niekiedy namawia neoszamanizm. O istocie szamanizmu stanowi umiejętność rozpoznawania żywych istot oraz otwierania i zamykania drzwi do swego domu – rozumianego nie tylko jako miejsce do życia, lecz także jako szamański krąg oraz ciało zamieszkane przez umysł, emocje, ducha. Szamanizm zatem oznacza rozpoznanie, powitanie i pożegnanie. Na szamańskiej ścieżce rozpoznanie powinno poprzedzać powitanie, a najlepiej też towarzyszyć pomiędzy powitaniem a pożegnaniem. Umiejętne rozpoznanie daje wolność od tego, czego nie chcemy przyjąć.

Szamanizm opowieści to warsztaty inspirowane współczesnym szamanizmem, jego praktyką w otaczającej nas rzeczywistości oraz podstawowymi pojęciami, zjawiskami i procesami związanym z praktyką szamańską. Zabierzemy uczestników w podróż, ponieważ istnieją tylko cztery drogi, cztery opowieści. Jest opowieść innych. Jest opowieść umysłu. Jest moja opowieść. I jest opowieść duchów.

Warsztaty odbędą się **14 lipca w godzinach 9.00–11.00 w Miejskim Ośrodku Kultury w Nowej Rudzie** (ul. Strzelecka 2a). Obowiązują zapisy, liczba miejsc ograniczona.

Seminarium *Ex-centrum. Przyszłość odzyskana. Siła i źródła nadziei w czasach chaosu.* Prowadzi Edwin Bendyk

fot. Jerzy Wypych

Polikryzys i permakryzys – warto przywyknąć do tych pojęć, bo dobrze opisują kondycję świata teraz i w najbliższej przyszłości. Wynika z nich złożoność wyzwań i ich współzależność: katastrofa klimatyczna wiąże się z masową utratą bioróżnorodności, to z kolei przekłada się na możliwości wytwarzania żywności i zapewnienia dostępu do bezpiecznej wody. Podobnie jest z dostępem do nośników energii i innych surowców potrzebnych do podtrzymywania i rozwoju cywilizacji – ich eksploatacja wiąże się z rosnącymi kosztami ekologicznymi i społecznymi. Rozwój nowych technologii coraz częściej zaczyna budzić trwogę, że ludzkość padnie ofiarą własnej kreatywności i innowacyjności. Wszystkie te kryzysowe impulsy i procesy mają wpływ na życie społeczeństw i politykę. Gdy zaczyna brakować dobrych rozwiązań dla narastających wyzwań, do repertuaru politycznych środków wracają przemoc i wojna.

Tak, powodów do obaw nie brakuje, nie brakuje też analiz pokazujących, że ludzkość przekracza kolejne punkty bez powrotu na drodze do katastrofy. Tej prawdy nie można ukrywać, nie oznacza to jednak, że katastrofa jest nieuchronna. Przyszłość można odzyskać, dysponujemy niezbędnymi do tego narzędziami, wiedzą i zasobami. To, czego najbardziej dziś brakuje, to wyobraźnia i wola, niezbędne, by dobrą przyszłość pomyśleć i uruchomić procesy do niej prowadzące. Dobra przyszłość nie oznacza jednak kontynuacji dzisiejszego *status quo*, kiedy jakość życia mierzy się ilościowymi wskaźnikami konsumpcji dóbr i usług. Oznacza natomiast świat, w którym wszyscy mogą żyć godnie i jednocześnie w zgodzie z możliwościami ziemskiego ekosystemu. Próbę wyobrażenia i opowiedzenia takiego świata podejmiemy podczas seminarium.

Spotkanie 1: Punkt wyjścia, gdzie jesteśmy

Podczas pierwszego seminarium krótko przypomnimy sobie dorobek spotkań z poprzednich lat i uzupełnimy powstałą wtedy diagnozę o najnowsze elementy. Zaskakujące doświadczenia pandemii, stan klimatu i bioróżnorodności, surowce i energia, a także najnowsze doniesienia ze świata technologii, czyli sztuczna inteligencja, biologia syntetyczna, neuronauka, energetyka – jak to wszystko ma się do sytuacji społeczno-politycznej i kondycji współczesnego kapitalizmu? Oczywiście nie będziemy wchodzić w szczegóły, celem tego spotkania będzie

pokazanie powiązań między różnymi odległymi pozornie procesami, by uchwycić złożoność rzeczywistości i zrozumieć szansę, jaką daje stan kryzysu.

Spotkanie 2: Czy grozi nam apokalipsa?

Katastrofy nie można wykluczyć, wielu analityków twierdzi wręcz, że proces apokalipsy już się rozpoczął, a jego oznaki to zarówno gwałtowne zjawiska pogodowe, jak i gwałtowne zjawiska polityczne. Historia nie rozwija się jednak liniowo, jej bieg jest skutkiem złożonej dynamiki. Powoduje ona, że nowe technologie są wdrażane inaczej, niż wyobrażali sobie ich twórcy, bo okazuje się, że kultura ma równie twardy wpływ na rzeczywistość, jak czynniki materialne. I to właśnie kultura jako siła niejednoznaczna, ambiwalentna będzie odgrywała kluczową rolę w poszukiwaniu sposobów na wykorzystanie wiedzy, technologii i zasobów, by odzyskać przyszłość. Ponieważ jesteśmy na festiwalu literackim, podejmiemy też pytanie: czy polskie społeczeństwo ze swoją kulturą nie-czytania było kiedykolwiek nowoczesne i jakie znaczenie ma odpowiedź na to pytanie podczas projektowania przyszłości?

Spotkanie 3: W stronę społeczeństwa przyszłości

Ostatnie spotkanie rozpoczniemy od analizy doświadczenia ukraińskiego i odpowiedzi na pytanie, czy w Ukrainie tworzy się społeczeństwo przyszłości. Po ponad roku od pełnowymiarowej agresji i po ponad ośmiu latach wojny wypowiedzianej Ukrainie przez Rosję dysponujemy obszernym materiałem analitycznym – badaniami socjologicznymi, dziełami literatury i sztuki, analizami politologicznymi i filozoficznymi wyjaśniającymi źródła siły ukraińskiego społeczeństwa i zachodzących w nim procesów. Spróbujemy pokazać, że ukraińskie doświadczenie ma znaczenie uniwersalne i podpowiada, jak w sytuacji największego mroku nie tracić nadziei i zdolności do pozytywnego działania. Jak wykorzystać to doświadczenie?

Trzy spotkania o charakterze seminarium odbędą się w dniach **14, 15 i 16 lipca w godzinach 9.00–12.00 w Miejskim Ośrodku Kultury w Nowej Rudzie** (ul. Strzelecka 2a). Istnieje możliwość zapisu na pojedyncze dni, ale zachęamy do uczestnictwa w pełnym cyklu.

Aparat, rower i stara mapa.

Warsztaty rowerowe z Filipem Springerem

W czasie pracy nad swoją najnowszą, poświęconą pejzażowi książką *Mein Gott, jak pięknie* Filip Springer sięgnął po archiwalne mapy i wyruszył w rowerowo-fotograficzną podróż przez poniemieckie zakątki Polski. W czasie warsztatów *Aparat, rower i stara mapa* podzieli się doświadczeniami i zachęci do korzystania z tych narzędzi we własnych wędrówkach.

APARAT. Fotografia wcale nie musi służyć do produkowania kolejnych obrazów. Łatwo o tym zapomnieć, bo dziś przecież fotografujemy kompulsywnie i bez umiaru. Ale medium to, świadomie używane, doskonale sprawdza się też jako narzędzie poznawcze. Fotografowanie (czyli dobieranie sprzętu, dokumentacja tematu, wykonywanie i selekcja zdjęć) jest też świetnym sposobem dowiadывania się o świecie. Wszystkie te okołofotograficzne działania zmuszają nas do aktywności, których nie podjęlibyśmy się, nie mając aparatu w rękach. Dzięki temu w nieco inny sposób doświadczamy rzeczywistości, pod innym kątem spoglądamy na świat.

ROWER. *Lubię myśleć o trasie, którą mam przejechać, jak o tekście. Da się je w podobny sposób zakomponować* – pisze Springer w najnowszej książce. *Zanim wsiądę na rower, długo przypatruję się zdjęciom satelitarnym. Potem sprawdzam przewyższenia i próbuję sobie wyobrazić rytm podjazdów i zjazdów. W końcu przychodzi czas weryfikacji. Gotowy tekst trzeba przeczytać na głos, żeby wychwycić w nim wszystkie kanty i chropowatości. Z trasą jest podobnie – trzeba ją przejechać, najlepiej kilka razy, by sprawdzić, czy opowiada przestrzeń tak, jak chciałoby się ją poczuć.*

STARA MAPA. W internecie jest ich pełno, wystarczy dobrze poszukać i da się znaleźć nawet takie z początku XIX wieku. Można je wgrać do telefonu i przy pomocy prostych aplikacji używać jak nawigacji, można je też wydrukować i zabrać ze sobą. Wędrowanie w taki sposób zajmuje trzy razy więcej czasu i wymaga cierpliwości. Rzadko jednak kończy się rozczarowaniem. Stare mapy pozwalają bowiem podróżować nie tylko w przestrzeni, ale też czasie.

Warsztaty mają formę rowerowej wycieczki po najbliższej okolicy. Zaczynamy i kończymy na noworudzkim rynku, a w ciągu czterech godzin przejedziemy ponad 20 kilometrów. Jakiś czas pojedziemy tuż obok rzeki Włodzicy aż do Zamku Sarny w Ścinawce Górnej, a później skierujemy się w stronę Słupca.

W trakcie wycieczki Filip Springer poprosi uczestników i uczestniczki o wykonanie prostych zadań fotograficznych oraz pokaże narzędzia i sposoby posługiwania się archiwalnymi mapami (dostępnymi online i offline). W czasie warsztatów przedstawiona zostanie też „teoria przepływu” (*flow*) opracowana przez węgiersko-amerykańskiego psychologa Mihályego Csíkszentmihályego, która pozwala zanurzyć się w wykonywanych czynnościach i czerpać z nich jeszcze większą satysfakcję. Uczestnicy i uczestniczki są zaproszeni do spróbowania *flow* na kilku fragmentach trasy.

Warsztaty rowerowe odbędą się **15 lipca w godzinach 9.00–13.00**. Zbiórka na noworudzkim rynku.

Koncerty

- 7.07: **Maria Peszek**, Zamek Sarny
- 8.07: **Me and That Man**, Zamek Sarny
- 9.07: **Kosy, Renata Przemysk**, Zamek Sarny
- 10.07: **Dr Misio**, Stara Kopalnia, Wałbrzych
- 11.07: **Dobrawa Czocher**, Stara Kopalnia, Wałbrzych
- 12.07: **Dobrawa Czocher**, Rynek, Radków
- 14.07: **Kazik**, Zamek Sarny
- 15.07: **VOO VOO – Premiera**, Zamek Sarny
- 16.07: **Andrzej Sosnowski & Chain Smokers**,
Sanatorium Grunwald, Sokołowsko
- 16.07: **Nosowska**, Zamek Sarny

fot. Jerzy Wypych

Wystawy

#PatręCzujęRysuję

#PatręCzujęRysuję to wystawa zbudowana z fragmentów kobiecej codzienności; czasem zaskakujących i zabawnych, niekiedy trudnych i bolesnych. Z codziennych obserwacji rzeczywistości – intymnej, prywatnej, publicznej, medialnej, politycznej. Artystki, korzystając z żartu jako narzędzia pozwalającego ośwoić świat, jednocześnie wielokrotnie podają w wątpliwość rządzące nim reguły.

Dziesięć różnych artystek, dziesięć spojrzeń na ten sam świat. Świat kobiet nieobojętnych na to, co wydarza się wokół nich, ale też określony przez normy i okoliczności, które kobiet szczególnie dotyczą.

Naturalnym otoczeniem dla ich twórczości są media elektroniczne, gdzie mają szerokie grono odbiorczyń i odbiorców. Spotykaliśmy się z nimi w internecie, który narzuca swój własny sposób korzystania – klikamy, lajkujemy i skrolujemy dalej. Jak funkcjonują w innej, wystawowej przestrzeni? Czy modyfikuje to ich przekaz?

Granica między literaturą a sztukami plastycznymi jest płynna i umowna. Gdzieś między nimi mieści się komiks. Podobnie rysunek satyryczny, rysunek-mini-felieton, rysunek-metafora... I oczywiście memy. Nawet sam graficznie przedstawiony tekst niesie dodatkowe emocje i znaczenia. Kreska potrafi czasem powiedzieć więcej niż sto słów.

Wystawa obejmuje prace: Marii Apoleiki (*Psie sucharki*), Matyldy Damięckiej (*The Girl Who Fell on Earth*), Magdy Danaj (*Porysunki*), Marty Frej (*Marta Frej Memy*), Małgorzaty Halber (*Bohater*), Karoliny Plewińskiej (*Szarosen*), Agnieszki Szczepaniak (*PaplaLala*), Kamili Szcześniak (*Nieładnie*), Moniki Szydłowskiej (*Na Emigracji*) i Marty Zabłockiej (*Życie na kreskę*). Kuratorka wystawy: Kinga Dunin. Kurator wystawy ze strony Muzeum Karykatury: Michał Rzecznik. Współorganizator: Muzeum Karykatury im. Eryka Lipińskiego.

Na wernisaż wystawy zapraszamy **12 lipca o godzinie 20.30 do Galerii Ludwikowice** (ul. Główna 65, Ludwikowice Kłodzkie).

Green Art Jaga Hupało w dialogu z artystami.

Sztuka Natury – Natura Sztuki

Green Art rozumiemy jako połączenie natury i sztuki, inspirację sztuki przyrodą, której jesteśmy częścią i która nas otacza, a także sztuki jako najbardziej uniwersalnego narzędzia komunikacji międzyludzkiej. Łącząc te dwa aspekty, wyobrażamy sobie przede wszystkim sztukę świadomą, zaangażowaną, będącą czymś więcej niż jedynie przekazem piękna, wyobraźni i intelektu – będącą manifestem i komunikatem mówiącym językiem ekologii, idei i działań. Dziś sztuka nie tylko czerpie z natury, lecz także tworzy ją przez świadome wsparcie.

W naszą filozofię wpisuje się obecny w projekcie motyw kintsugi – starożytnej, japońskiej sztuki naprawy będącej dla nas symbolem odrodzenia. Green Art to synergia, która łączy te dwa światy przez wymianę myśli oraz wzajemną inspirację – zarówno dla osoby tworzącej, jak i widza.

Jaga Hupało zaprosiła do udziału w projekcie artystki i artystów, których prace są jej bliskie twórczo, ideologicznie i artystycznie, jak w przypadku Wandy Czełkowskiej. Prace obu artystek łączy wspólna materia – człowiek. W rzeźbiarskim dorobku Czełkowskiej głównym temat są wielkoformatowe głowy, a w przypadku Hupało – żywa materia ludzkiej głowy, na której tworzy fryzury, stylizacje, artystyczne i sceniczne kreacje. Głowa, jako główne medium, rodzi koncepcje, różne kreacje i oczywiście – zawiera w sobie życie.

Green Art – naturą sztuki jest rozsiewać wokół słowa, obrazy, dźwięki połączone w zupełnie nieznane dotychczas nowe konstelacje, sztuką natury zaś – czynić to bez początku i końca, w cyklu wiecznego powrotu. Green Art to sztuka sensów, którymi mówi do nas Planeta. Próbuje dekodować jej język i zawarte w nim sensory, bo mówi coraz ciszej. Tworząc w nurcie Green Artu uczymy się nadawać komunikaty w tym samym języku – języku tego, co żyje, pulsuje, tętni – języku spragnionej naszej troski o nią Ziemi – tak Green Art postrzega Agnieszka Szpila, artystka zaangażowana w projekt.

Od 7 lipca wszystkie ekspozycje są dostępne dla zwiedzających. W sobotę 8 lipca o godzinie 16.00 spotkamy się na wernisażu I w galerii NOWA art space w Nowej Rudzie. Zapraszamy do zapoznania się ze sztuką Jagi Hupało, Gosi Baczyńskiej, Tomasza Frasońskiego, Michała Ignara, Anny Hupało-Sikorskiej, Koraba, Sylwii Krzemianowskiej, Sławomira Siatkowskiego vel. Dede Van der Roove’a, Marka Straszewskiego, Katarzyny Tomaszewskiej, Antonii Wolff i Anny Wysockiej.

W poniedziałek 10 lipca od godziny 12.00 widzimy się na wernisażu II w Zamku Sarny, podczas którego nie tylko otworzymy wystawę i oprowadzimy gości, lecz także odbędzie się koncert. Tym razem zapoznamy się ze sztuką Monique Chmielewskiej-Lehman, Art. B. Chmielewskiego, Ewy Dąbrowskiej, Hanny Derej, Daniela Fedorczyka, Edyty Jungowskiej, Kasi Korus, Jarka Koziary, Marthy Mulawy, Mariusza Przygody, Antoniego Rychłowskiego, Jana Sajdaka, Grzegorza Sierżputowskiego, Tomka Sikory, Katarzyny Sobockiej, Piotra Sobockiego, Tatiany Tokarczuk oraz Łukasza Woźniaka. Modelem będzie Julian Szymani.

We wtorek 11 lipca o godzinie 12.00 spotkamy się również w Zamku Sarny na wystawie Anny Marii Kramm.

W środę 12 lipca w Zamku Sarny w godzinach 12.00–15.00 potrwa wernisaż IV. Wydarzenie to powstało we współpracy z Fundacją Rak’n’Roll Wygraj Życie. Zaprezentujemy akcję „zbieram na włosy” we współpracy z Jagą Hupało i zdjęciami Andrzeja Świetlika. Poruszymy problem stygmatyzacji kobiet, mężczyzn i dzieci mierzących się z chorobami nowotworowymi oraz będziemy zbierać fundusze na ich wsparcie.

Tego dnia o godzinie 16.00 przejdziemy na wernisaż V do dawnej pracowni Jagi Hupało, gdzie odbędą się performans słowno-muzyczny Jagody Jabłonowskiej związany z poprzednią akcją oraz prezentacja Zielnika Jagi Hupało.

O 18.00 spotkamy się w galerii NOWA art space, gdzie odbędzie się indywidualna wystawa Wandy Czełkowskiej.

W czwartek 13 lipca w Zamku Sarny od godziny 12.00 zapraszamy na performatywne malowanie na tkaninie oraz warsztaty tworzenia naszywek zero waste z resztek materiałów w wykonaniu Janusza Gilewicza oraz Karoliny Śmiałek.

W niedzielę 16 lipca po koncercie Nosowskiej w Zamku Sarny odbędzie się ostatnie wydarzenie – *mapping* na rzeźbach Marthy Mulawy instalowanych na zewnątrz. Autorem jest Filip Jarosz.

Wydarzeniom w Nowej Rudzie będą towarzyszyły projekcje filmowe, rozmowy z artystami, oprowadzanie kuratorskie.

Kuratorkami większości wystaw są Barbara Siatkowska i Sylwia Krzemianowska. Idea i koncepcja: Jaga Hupało.

Krajobraz jako Ktoś. Wystawa Ewy Mańkowskiej

Krajobrazy malowane przez Ewę Mańkowską mają coś istotnie wspólnego z krajobrazem, o którym pisze Olga Tokarczuk w *Empuzjonie* – żyją.

Na wernisaż wystawy zapraszamy **8 lipca o godzinie 11.45 do Zamku Sarny** (Ścinawka Górna 40e).

Pokazy filmowe

Jerzy Skolimowski. Retrospektywa:

- 10.07: *Essential Killing* (2010), Miejski Ośrodek Kultury, Nowa Ruda,
- 11.07: *Rysopis* (1964), Stara Kopalnia, Wałbrzych,
- 12.07: *Walkower* (1965), Miejska Biblioteka Publiczna, Świdnica,
- 13.07: *IO* (2022), Kłodzki Ośrodek Kultury, Kłodzko; Miejska Biblioteka Publiczna, Świdnica.

Ponadto 16.07 w Zamku Sarny:

- pokaz krótkich filmów Marcina Giżyckiego: *Sycylijska pchła* (2007), *Panta Rhei* (2008), *Stone Story* (2021), *Kinefaktura* (2012), *Fala* (2021), *Wieczór* (2019), *Aquatúra* (2010), *Theatrum Magicum* (2017), *Gra w strzałki* (2021), *Haiku* (2015) i *Biała kurtyna* (2016),
- *Skarb* Andrzeja i Michała Łagodów,
- *Do ostatniej kropli* (2021) Ewy Ewart.

Na wszystkie projekcje wstęp wolny.

7 lipca o 12.30 zapraszamy do Zamku Sarny na prezentację raportu wizualnego *Zone of Hidden Violence* (Strefa ukrytej przemocy).

Border Emergency Collective Video (16:58 minut) – raport powstał dzięki Biennale Warszawa, gdzie był prezentowany po raz pierwszy w 2022 roku. Partnerzy: Helsińska Fundacja Praw Człowieka, Fundacja Polska Gościnność, Stowarzyszenie na Rzecz Integracji Społeczeństwa Wielokulturowego

NOMADA. Celem pracy kolektywu jest szczegółowa dokumentacja i rekonstrukcja indywidualnych historii, które wydarzyły się w pasie przygranicznym między Białorusią i Polską zwanym strefą śmierci. Dzięki wykorzystaniu metodologii i narzędzi badań śledczych (śledztwo cyfrowe) powstał materiał audiowizualny dokumentujący dwie historie osób, które doświadczyły przemocy, wywózek (tzw. *push-backów*) oraz łamania praw człowieka ze strony funkcjonariuszy państw – polskiego i białoruskiego. Cyfrowa rekonstrukcja w formie filmu przedstawia dowody zebrane w procesie badawczym z wykorzystaniem wywiadów przestrzennych, mapowania danych geolokalizacyjnych, materiałów audiowizualnych oraz rekonstrukcji 3D. Dzięki zgromadzonemu materiałowi dowodowemu uwidocznione zostają formy przemocy stosowanej przez funkcjonariuszy obu państw wobec migrantek i migrantów przekraczających granice w nie-regularny sposób podczas kryzysu humanitarnego. Projekt będzie rozwijany w perspektywie długoterminowej.

Wywiad przestrzenny (*situated testimony*) to metoda wywiadu poznawczego obejmująca odtwarzanie pamięci świadków za pomocą narzędzi przestrzennych i wizualnych w celu rekonstrukcji wydarzeń oraz weryfikacji innych zeznań i dowodów. Border Emergency Collective jest zespołem badawczym specjalizującym się w łączeniu praktyki aktywistycznej z teorią, rozpoznaniem z ogólnodostępnych źródeł (*open-source intelligence*, OSINT) i doświadczeniem na polu architektury i filmu. Grupa powstała w odpowiedzi na trwający kryzys humanitarny na polsko-białoruskiej granicy i wzrastającą skalę przemocy funkcjonariuszy obu państw wobec osób migrujących. W skład kolektywu wchodzi: Martyna Marciniak, Filip Wesołowski, Katarzyna Czarnota, Marta Górczyńska.

Jarmark prezentujący rękodzieło, produkty spożywcze i wyroby artystyczne okolicznych twórców i wytwórców

16 lipca na Rynku w Nowej Rudzie odbędzie się jarmark, podczas którego swoje wyroby zaprezentują artystki i artyści, twórcynie i twórcy pochodzący z Kotliny Kłodzkiej oraz Dolnego Śląska. Wszystkie produkty wytwarzane są w duchu ekodizajnu, z poszanowaniem roślin i zwierząt. Zobaczymy różnorakie wyroby rzemieślnicze i rękodzieło, w tym obrazy, ubrania, biżuterię, ozdoby, meble i rzeźby. Spróbujemy także lokalnej żywności.

RĘKODZIEŁO/RZEMIOSŁA

- NATURE by BRACIA LASU / wyjątkowe zegary, meble, lampy – drewno/metal
- GALERIA MOZAIKA NOWA RUDA Członkowie Noworudzkiej Grupy Twórców Sztuki „Alfa-Art”: Sławomir Gołębiewski, Krystyna Parada, Ewa Keplinger, Magdalena Rykowska, Beata Jańdzio, Daniel Turkowicz, Zbigniew Babiak, Niezależna Pracownia Artystyczna – Iga Zwierzyńska i Marcin Głina, Małgorzata i Michał Chyc / malarstwo, ceramika, obrazy z kwiatów, rękodzieło
- STUDIO KAZANI – KATARZYNA SOBOCKA / biżuteria artystyczna z metali szlachetnych i elementów naturalnych
- DIANA KRECHOWSKA / ceramika
- ODIO TEES – Aleksandra Ozimek / textildesign, sitodruk, odzież
- AMORE TEODORE / unikatowa, ręcznie haftowana biżuteria
- LENIWY / slowfashion, odzież z tkanin naturalnych
- RYBNA GALERIA – Baśka Trzybuska / ceramika artystyczna
- PRACOWNIA MIEDZIORYTNIKA – Ewa Kutylak / grafika artystyczna: sucha igła, mezzotinta, miedzioryt, akwaforta
- PAPIER CZERPANY – ADRIANNA KONOPNIAK / lampiony
- DZIKA OWCA / ekologiczne świece zapachowe, mydła ziołowe
- REST Pracownia Ceramiczna / ceramika
- AGA MŁOTKOWSKA ART – Aga Młotkowska / tkanina, grafika, linoryt
- PRACOWNIA CERAMICZNA JANOWCZARNIA – Aleksandra Sypiańska / ceramika inspirowana naturą
- MAŁGORZATA JANCEWICZ GÓRNIAK / biżuteria frywolitkowa
- MARIA NAGÓRSKA / rękodzieło
- SAM CAMPAGNA meble / upcykling design

F&B – LOKALNE RARYTASY

RHD Marcin Pasternak / wegańskie pasty, przetwory z soi

MIODY KUNDZICZ / miody z leśnej pasieki

KAWOPALARNIA RADEK Z RADKOWA / kawa palona w domu

fot. Agnieszka Orłowska

Festiwalowe linie autobusowe

Aby ograniczyć ślad węglowy i ułatwić poruszanie się po festiwalowych lokalizacjach, uruchomiliśmy dla Państwa bezpłatne linie autobusowe.

7.07: Słupiec → parking, Ścinawka Górna → Słupiec

Pierwszy autobus wyruszy z Słupca o 11.15, po drodze do Zamku Sarny zatrzyma się na dwóch przystankach w Nowej Rudzie. Trasę zakończy na parkingu w Ścinawce Górnej. Ostatni autobus z parkingu przez Zamek Sarny i Nową Rudę odjedzie o północy.

Wyjazdy z Słupca: 11.15, 12.45, 14.15, 15.45, 17.15, 18.45, 20.15.
Wyjazdy z Saren: 13.30, 16.15, 17.30, 19.00, 23.15, 23.30, 23.45, 00.00.

Słupiec → Nowa Ruda (1) → Nowa Ruda (2) → Zamek Sarny → parking, Ścinawka Górna (cmentarz) → Zamek Sarny → Nowa Ruda (1) → Słupiec

8.07: Słupiec → parking, Ścinawka Górna → Słupiec

Pierwszy autobus wyruszy z Słupca o 11.15, po drodze do Zamku Sarny zatrzyma się na dwóch przystankach w Nowej Rudzie. Trasę zakończy na parkingu w Ścinawce Górnej. Ostatni autobus z parkingu w Ścinawce Górnej przez Zamek Sarny i Nową Rudę odjedzie o 00.30.

Wyjazdy z Słupca: 11.15, 12.45, 14.15, 15.45, 17.15, 18.45, 20.15.
Wyjazdy z Saren: 13.30, 16.15, 17.30, 19.00, 23.15, 23.45, 00.00, 00.15, 00.30.

Słupiec → Nowa Ruda (1) → Nowa Ruda (2) → Zamek Sarny → parking, Ścinawka Górna (cmentarz) → Zamek Sarny → Nowa Ruda (1) → Słupiec

9.07: Słupiec → parking, Ścinawka Górna → Słupiec

Pierwszy autobus wyruszy z Słupca o 11.15, po drodze do Zamku Sarny zatrzyma się na dwóch przystankach w Nowej Rudzie. Trasę zakończy na parkingu w Ścinawce Górnej. Ostatni autobus z parkingu w Ścinawce Górnej przez Zamek Sarny i Nową Rudę odjedzie o północy.

Wyjazdy z Słupca: 11.15, 12.45, 14.15, 15.45, 17.15, 18.45, 20.15.
Wyjazdy z Saren: 13.30, 16.15, 17.30, 19.00, 23.15, 23.30, 23.45, 00.00.

Słupiec → Nowa Ruda (1) → Nowa Ruda (2) → Zamek Sarny → parking, Ścinawka Górna (cmentarz) → Zamek Sarny → Nowa Ruda (1) → Słupiec

11.07: Słupiec → Ludwikowice Kłodzkie → Słupiec

Pierwszy autobus wyruszy z Słupca o 12.30, po drodze do Ludwikowic Kłodzkich zatrzyma się na jednym przystanku w Nowej Rudzie. Ostatni autobus z Ludwikowic Kłodzkich przez Nową Rudę do Słupca odjedzie o 22.00.

Wyjazdy z Słupca: 12.30, 14.00, 15.30, 17.00, 18.30, 20.00.
Wyjazdy z Ludwikowic Kłodzkich: 14.30, 16.00, 17.30, 19.00, 20.30, 22.00.

Słupiec → Nowa Ruda (1) → Ludwikowice Kłodzkie → Nowa Ruda (1) → Słupiec

12.07: Słupiec → parking przy górze Guzowatej → Słupiec

Pierwszy autobus wyruszy z Słupca o 11.00, po drodze na parking przy górze Guzowatej zatrzyma się w Nowej Rudzie (na dwóch przystankach) i w Radkowie. Ostatni autobus z parkingu przy górze Guzowatej do Słupca przez Radków i Nową Rudę odjedzie o 21.00, a ostatni z Radkowa (rynek) do Słupca – o 22.30.

Wyjazdy z Słupca na parking przy górze Guzowatej: 11.00, 12.30, 14.00, 15.30, 17.00, 18.30.

Ostatni autobus z Słupca do Radkowa (rynek): 20.00.
Wyjazdy z parkingu przy górze Guzowatej: 11.45, 13.15, 14.45, 16.15, 17.45, 19.15, 21.00.

Autobus z Radkowa (rynek) do Słupca: 22.30.

Słupiec → Nowa Ruda (1) → Nowa Ruda (2) → Radków → parking przy górze Guzowatej → Radków → Nowa Ruda (1) → Słupiec

14.07: Słupiec → parking, Ścinawka Górna → Słupiec

Pierwszy autobus wyruszy z Słupca o 11.15, po drodze do Zamku Sarny zatrzyma się na dwóch przystankach w Nowej Rudzie. Trasę zakończy na parkingu w Ścinawce Górnej. Ostatni autobus z parkingu w Ścinawce Górnej do Słupca przez Zamek Sarny i Nową Rudę odjedzie o północy.

Wyjazdy z Słupca: 11.15, 12.45, 14.15, 15.45, 17.15, 18.45, 20.15.
Wyjazdy z Saren: 13.30, 16.15, 17.30, 19.00, 23.15, 23.30, 23.45, 00.00.

Słupiec → Nowa Ruda (1) → Nowa Ruda (2) → Zamek Sarny → parking, Ścinawka Górna (cmentarz) → Zamek Sarny → Nowa Ruda (1) → Słupiec

15.07: Słupiec → parking, Ścinawka Górna → Słupiec

Pierwszy autobus wyruszy z Słupca o 10.15, po drodze do Zamku Sarny zatrzyma się na dwóch przystankach w Nowej Rudzie. Trasę zakończy na parkingu w Ścinawce Górnej. Ostatni autobus z parkingu w Ścinawce Górnej do Słupca przez Zamek Sarny i Nową Rudę odjedzie o północy.

Wyjazdy z Słupca: 10.15, 11.45, 13.15, 14.45, 16.15, 17.45 i 19.15, 19.45.
Wyjazdy z Saren: 12.30, 15.15, 16.30, 18.00, 23.15, 23.30, 23.45, 00.00.

Słupiec → Nowa Ruda (1) → Nowa Ruda (2) → Zamek Sarny → parking, Ścinawka Górna (cmentarz) → Zamek Sarny → Nowa Ruda (1) → Słupiec

16.07: Słupiec → parking, Ścinawka Górna → Słupiec

Pierwszy autobus wyruszy ze Słupca o godzinie 11.15, po drodze do Zamku Sarny zatrzyma się na dwóch przystankach w Nowej Rudzie. Trasę zakończy na parkingu w Ścinawce Górnej. Ostatni autobus z parkingu w Ścinawce Górnej do Słupca przez Zamek Sarny i Nową Rudę odjedzie o 00.30.

Wyjazdy z Słupca: 11.15, 13.15, 17.45, 19.45, 20.30.
Wyjazdy z Saren: 15.15, 20.15, 23.00, 23.15, 23.30, 00.00, 00.30.

Słupiec → Nowa Ruda (1) → Nowa Ruda (2) → Zamek Sarny → parking, Ścinawka Górna (cmentarz) → Zamek Sarny → Nowa Ruda (1) → Słupiec

Lokalizacje przystanków na trasie:

- Słupiec – przystanek Nowa Ruda Słupiec, ul. Kłodzka (obok Intermarche)
- Nowa Ruda (1) – Dworzec Autobusowy, ul. Niepodległości 8
- Nowa Ruda (2) – przystanek Nowa Ruda, ul. Fredry/Sportowa (przy stadionie miejskim)
- Zamek Sarny, Ścinawka Górna
- parking w Ścinawce Górnej (naprzeciwko cmentarza przy ul. Sikorskiego)
- Ludwikowice Kłodzkie, Galeria Ludwikowice, ul. Główna 65
- Radków – płatny parking przy ul. Chrobrego

Komunikacja miejska

Zachęcamy również do korzystania z komunikacji miejskiej pomiędzy poszczególnymi miastami. Okolice Nowej Rudy są obsługiwane przez:

- P.W. Beskid (beskid-przewozy.pl)
- PKS Kłodzko (pks-klodzko.pl).

Internetowe punkty informacyjne

Cenne dla uczestników Festiwalu Góry Literatury informacje publikujemy w kilku miejscach:

Strona internetowa: fundacjaolgitokarczuk.org/festiwal-gory-literatury/2023/ – tutaj możecie pobrać program, kupić bilety czy odebrać wejściówki. Na naszej stronie znajdziecie również biogramy wszystkich gości festiwalowych: artystek i artystów, pisarek i pisarzy, poetek i poetów, polityczek i polityków.

Oficjalny profil na Facebooku: facebook.com/FGL2023 – tutaj znajdziecie niezbędne, bieżące informacje o Festiwalu, ewentualnych opóźnieniach czy zmianach programowych.

Wydarzenie na Facebooku: facebook.com/events/555477256218288.

Wydarzenie na Instagramie: instagram.com/festiwal.goryliteratury.

Wydarzenie na YouTube Fundacji Olgi Tokarczuk: youtube.com/@FundacjaOlgiTokarczuk.

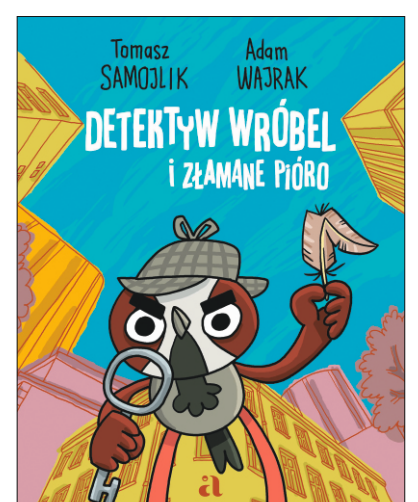
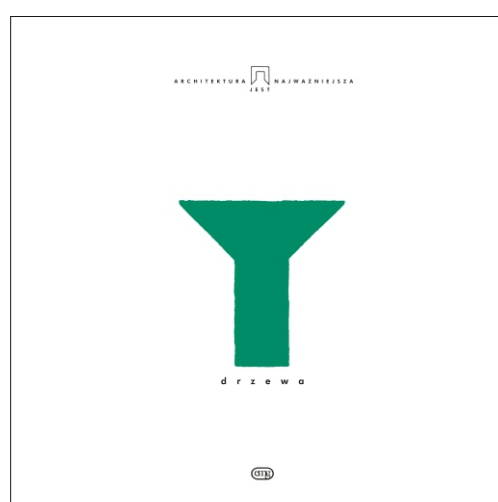
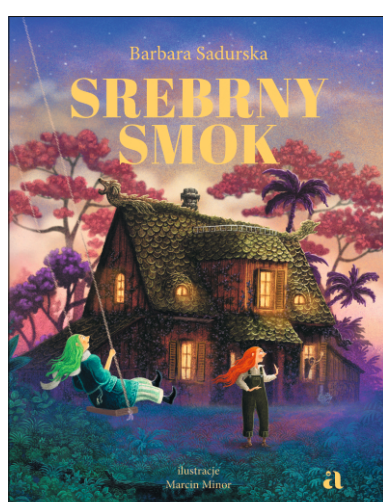
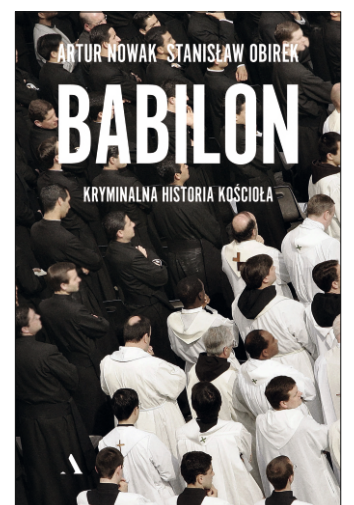
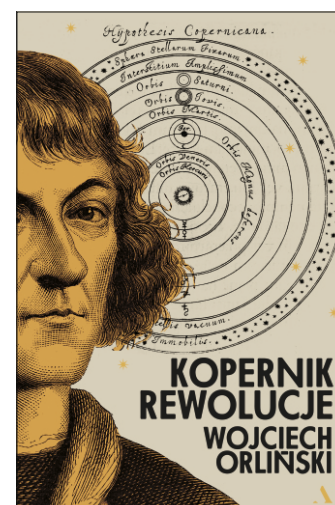
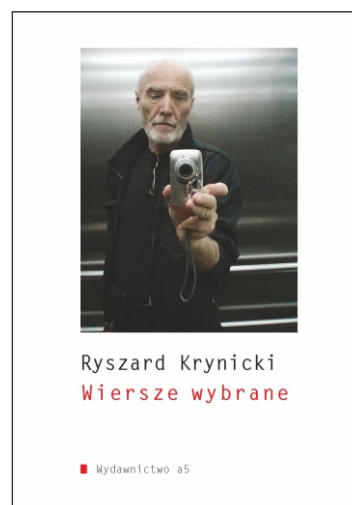
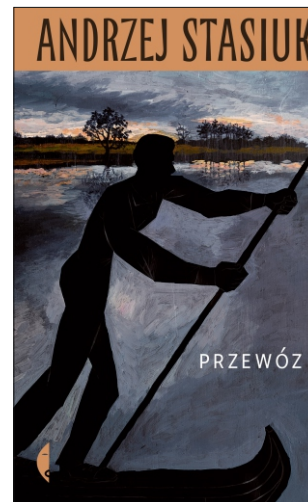
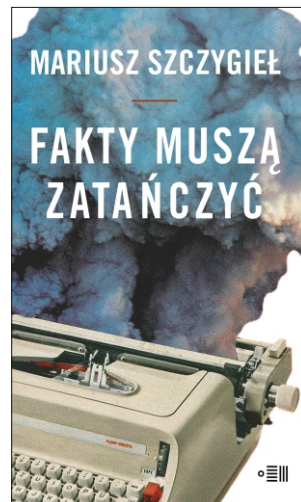
Ogłoszenia drobne

Szanujemy i kochamy wszystkie zwierzęta, o czym świadczą nasze liczne działania. Z tego też powodu zniechęcamy Państwa do zabierania ze sobą zwierząt na spotkania, a już na pewno na koncerty. Pamiętajcie – psy źle się czują w tłumie i mają o wiele wrażliwszy słuch niż ludzie.

fot. Jerzy Wypych

Książki, o których porozmawiamy na Festiwalu

Plan Zamku Sarny

przy wsparciu:

Fundacja Olgi Tokarczuk dziękuje także wszystkim współpracownikom, współpracownikom, wolontariuszkom, wolontariuszom, przyjaciółkom i przyjaciołom Festiwalu. Dziękujemy również wszystkim, którzy zaoferowali gościnę uczestniczkom i uczestnikom naszego wydarzenia: gospodarstwom agroturystycznym, hotelom, restauracjom. Bez Was by nam się nie udało.